

Zpravodaj

SMIŘIC, RODOVA
A HOLOHLAV

1

ČERVEN 2011

Chloubou každé obce bývala škola. V říjnu 1866 přijel do nedalekých Nedělišť na inspekci císař František Josef I. Zástupce rodovské obce – chalupník Josef Skořepa z čp. 28 - tlumočil Jeho Veličenstvu přání obce na zřízení školy. Císař slíbil vyřízení a zastrčil žádost do kapsy pláště. Rodov pak školu skutečně měl – ta sloužila rodovským dětem kolem 100 let. Přestala sloužit z důvodu úbytku dětí v posledních letech.

Slovo starosty

Vážení občané,

srdečně vás zdravím před blížícími se prázdninami a dovolenými. Uteklo zase několik měsíců od posledního čísla Zpravodaje, a to znamená, že jsme se významně posunuli i v kalendářním období letošního roku. Blíží se pololetí a po uplynulých měsících roku letošního je čas na drobné ohlédnutí se a zároveň přiblížení toho, co nás v nejbližších měsících čeká.

Směřování letošního roku bylo již z části přednastaveno schváleným prodejem bytů do osobního vlastnictví stávajících nájemníků. Mimo to byly vyvinuty aktivity směrem k dlužníkům, a tak se podařilo několik dalších bytů uvolnit a realizovat v nich prodeje za tržní ceny. Z plánovaného počtu bytů budou až na jednu či dvě výjimky prodány všechny. Tato akce přinese do městské pokladny částku cca 9 mil. Kč.

Významná část těchto prostředků je postupně investována do nemovitostí, které nadále zůstávají v majetku města. Ještě před zimou byla vyměněna okna v domě s pečovatelskou službou na sídlišti Gen. Govorova. Nyní je připravena výměna oken v ulici Mlýnská čp. 111. Zároveň bude proveden nátěr fasády tohoto domu. V přípravě je rovněž výměna oken v bytovém domě v areálu zámku a také oprava KD Dvorana. Rádi bychom také realizovali obnovu krytiny střechy domu s pečovatelskou službou na sídlišti Gen. Govorova.

Na sídlišti Gen. Govorova byla zahájena realizace poslední etapy budování parkovacích kapacit v této lokalitě. Tento krok by měl přispět ke zlepšení bezpečnosti v území, kde se na veřejných prostranstvích pohybuje řada dětí. Možnost zaparkovat na místech k tomu určených a tím pádem přehlednost na komunikacích sídliště by se měla po dokončení zlepšit.

V oblasti bezpečnosti budou vynaloženy prostředky na instalaci informativních měřičů rychlosti průjezdu motorových vozidel na třech místech ve Smiřicích a v Rodově na příjezdu od Smiřic.

Objednáváme také generální opravu výtahu ve zdravotním středisku, či rekonstrukci sociálního zařízení v DDM Smiřice. Objednána je také výprava komunikací ve vlastnictví města.

Rovněž také čekáme na výsledek naší žádosti o dotaci na zateplení tělocvičny a šatnového traktu ZŠ Smiřice včetně výměny oken. K postupné realizaci této akce, avšak v omezenější variantě, přistoupíme i v případě, že zmíněnou dotaci neobdržíme.

Přednost před dalšími plánovanými akcemi dostala nabídka odkupu areálu Zderaz od současného vlastníka, který se rozhodl neprodloužit s nájemníky Zderaze smlouvy. I přes značnou výši kupní ceny 3,5 mil. Kč byla koupě lokality Zderaz většinou hlasů v zastupitelstvu schválena. Tato lokalita bude následně podrobena demolici a prostor by mohl být využit třeba jako sběrný dvůr.

Rovněž předpokládám, že bude v průběhu letních prázdnin zahájena výstavba dlouho připravované a avizované akce Cyklostezka Hradec Králové – Josefov – Kuks. Současný stav je takový, že společnost Královéhradecká labská o.p.s. disponuje stavebním povolením na celou trasu cyklostezky a zároveň řádně odevzdala povinné přílohy potřebné pro uzavření smlouvy o dotaci. Ta by měla činit 94,3 mil. Kč. Jak rozsáhlý úsek bude pro cyklisty připraven pro letní sezonu roku 2012, bude záležet na průběhu zimy a zejména na její sněhové nadílce. Společně se jistě shodneme na tom, že by bylo fajn, kdyby to byl úsek Hradec Králové – Smiřice. Není to nereálné. Celkové dokončení cyklostezky v plném rozsahu se předpokládá do 30. 9. 2012.

Závěrem tohoto mého úvodního slova mi dovolu popřát Vám hezké chvíle odpočinku během vašich dovolených.

Luboš Tuzar, starosta města

Slovo tajemnice

Vážení občané,

ráda bych vás seznámila s některými aktualitami z úřadu. Dobrou zprávou jistě je, že se nám zpět od 1. července vrací agenda vydávání rybářských lístků. Tuto činnost bude zajišťovat referent životního prostředí pan Jaroslav Bělohoubek, č. dv. 22. Občané tak již nebudou muset jezdit do Hradce Králové.

Jako každý rok jsme přijali od dubna pracovníky v rámci veřejně prospěšných prací, kteří pracují při úklidu a údržbě města. Jedná se o 4 muže, přičemž dotace z úřadu práce kryje 88 % vynaložených nákladů na mzdy a pojistné.

Úřad se intenzivně připravuje na zavedení Národního standardu pro elektronické spisové služby od července roku 2012. Součástí tohoto standardu je i projekt Národního digitálního archivu, který vzniká v rámci služeb e-Governmentu v souladu se Strategií realizace Smart Administration v období 2007–2015 – Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby. Jednoduše řečeno, snažíme se nyní o maximální elektronizaci dokumentů, které jsou poté k dispozici oprávněným pracovníkům v úložišti spisové služby bez nutnosti opakovaného kopírování a archivování. Svoje zkušenosti jsme měli možnost prezentovat na 14. ročníku konference Internet ve státní správě a samosprávě, která poskytuje unikátní komunikační a prezentační prostor pro všechny subjekty veřejné správy, odborníky i dodavatele technologií a služeb, kteří se podílejí na informatizaci společnosti a rozvoji e-Governmentu a elektronických služeb v České republice.

Co se týče budovy úřadu, jak jsem již uvedla v minulém čísle Zpravodaje, připravujeme se na opravu oken úřadu. Podklady jsou již zpracované, nicméně vzhledem k náročnosti akce se budeme snažit finanční prostředky zajistit v příštím roce pomocí dotace.

Přeji všem krásné léto plné sluníčka a odpočinku.

Mgr. Věra Hottmarová

Zprávy z matriky

Řady nejmladších občánků se k naší radosti neustále rozrůstají. Dne 22. ledna 2011 přišli do obřadní síně Městského úřadu Smiřice rodiče se svými dětmi, aby tato narozená dívka byla slavnostně zapsána do Pamětní knihy města Smiřic.

Vítání občánků se zúčastnily tyto děti: Matěj Špánek, Michal Pleskot, Eliška Štofaňáková, Natálie Urlichová, Nela Ježíková, Ivana Vaníčková, František Janovský, Jonáš Novák a Kristýna Hamříková.

Sňatky

(listopad 2010 – květen 2011)

19.11. kaple Zjevení Páně	Petr Valášek, Jaroměř Jana Dubská, Jaroměř
20.11. kaple Zjevení Páně	Vlastimil Adámek, Smiřice Romana Hamplová, Mžany
27.11. obřadní síň MěÚ	Josef Cejzlar, Heřmánkovice Ludmila Súkeníková, Černožice

04.12. kaple Zjevení Páně	Tomáš Navrátil, Praha Jana Pácaltová, Černožice
18.12. kaple Zjevení Páně	Ivo Müller, Smržov Ivana Uhrová, Smržov
30.12. obřadní síň MěÚ	Josef Hanzl, Holohlavy Naděžda Šmídová, Holohlavy
14.01. obřadní síň MěÚ	Petr Klíž, Smiřice Jitka Císařová, Smiřice
15.01. kaple Zjevení Páně	Karel David, Smiřice Marcela Psutková, Smiřice
19.03. kaple Zjevení Páně	Přemysl Stráník, Hradec Králové Šárka Endeová, Hradec Králové
02.04. kaple Zjevení Páně	Jaroslav Němec, Jaroměř Oksana Petrenko, Ukrajina
08.04. obřadní síň MěÚ	Vladimír Labuda, Velká Jesenice Zuzana Vávrová, Velká Jesenice
15.04. obřadní síň MěÚ	Tomáš Fidranský, Světí Dita Františková, Jihlava
16.04. obřadní síň MěÚ	Petr Koutník, Smiřice Alena Špetlová, Holohlavy
30.04. kaple Zjevení Páně	Jan Tobolka, Třebovětice Romana Lhotská, Cechovnice
13.05. obřadní síň MěÚ	Vladimír Neugebauer, Rosnice Zdeňka Skořepová, Hradec Králové

Všem novomanželům blahopřejeme.

Z našich řad odešli

(prosinec 2010 – květen 2011)

prosinec	Hana Svatoňová, Josef Černý
leden	Miloslav Koudelka, Alena Hamplová, Václav Doležal
únor	Věra Charousková, Josef Michálek, Milada Zápařková
březen	Václav Dubický
duben	Jaroslava Mojžíšová, Jana Uhrová, Slavoj Lochman, Marie Sladká
květen	Marie Kupková

Děkujeme všem zde uvedeným a pozůstalým za poskytnutí souhlasu s uveřejněním do společenské rubriky.

Etela Koldrtová, matrikářka

Zprávy Obecního úřadu Holohlavy

Územní plán obce

Jednání o finální podobě Územního plánu obce Holohlavy se chýlí k závěru. Koncem června se uskuteční veřejné projednávání – mnoho změn už ale nastat nemůže. V prosinci 2010 jsme projednávali návrh Územního plánu na magistrátu v Hradci Králové. Lhůta pro vyjádření

zástupců odboru životního prostředí krajského úřadu k našemu Územnímu plánu se z původních 30 dní protáhla na 60 dní a konečné vyjádření získala obec Holohlavy až v dubnu. Nové rozvojové lokality, ať už pro průmysl nebo pro bydlení, schváleny nebyly z důvodu vysoké bonity (kvality) půdy v obci Holohlavy.

Všichni ale víme, že teprve v roce 2011 se ochránci zemědělského půdního fondu probudili, když dnes vidí, jaká úrodná pole ustoupila výstavbě fotovoltaických elektráren a jak jsou oprávněně za svá nekompetentní rozhodnutí kritizováni.

Výstavba v obci

Všechny stavební parcely v ulici Lipová už mají svého majitele. V letošním roce již můžeme konstatovat, že polovina ulice již je obydlena a další domky se dostavují. Postupným dokončováním výstavby rodinných domků v ulicích Lipová a U Jordánu spějí Holohlavy ke stavební uzávěře. Směrem ke Smiřicím se stavět nemůže z důvodů možných záplav labské nivy, které v posledním desetiletí neustále hrozí. Z druhé strany směrem k Rodovu a Habřině máme úrodná pole a plánovanou výstavbu dálnice. Na pozemcích k Pácaltovu kopci, které jsou již v předchozím Územním plánu obce vedeny jako možné stavební parcely, je v zemi uložen vysokotlaký plynovod, který má podle nových plynárenských zákonů ochranné pásmo 40 m na každou stranu – původně to bylo jen 20 m.

Někdo je rád, že se z naší obce nestane městys, ale když mluvím za sebe – obec, která se stále rozvíjí, žije.

Obecní zeleň

V předchozích letech jsme se věnovali ošetření lesa pod Chloumkem a výsadbě na obecním hřbitově. V současné době přišla na řadu i obecní zeleň. V kaštanech, v jednotlivých ulicích a v parku byly odbornou firmou provedeny zdravotní prořezy, staré a nemocné stromy byly pokáceny. V letošním roce bude obnovena výsadba keřů před hřbitovem v podobě weigelií a jalovců. Prázdná místa po vykácené zeleni v obecním parku budou doplněna buky, svídkami a dřívěnkami. U Brodku podél železničního pásu byly vykáceny přestálé jabloně. Na dubnovém zasedání zastupitelstva obce bylo předloženo několik variant výsadby. Ovocné stromy, ořešáky nebo buky lesní, nasázené do jedné řady hustěji tak, aby vzrostlý porost odclonil hluk, způsobený železnicí v obytné zástavbě lokality U Jordánu. Po rozpravě zastupitelé schválili výsadbu smrků ve dvou řadách a tím se zajistí odclonění hluku způsobeného železniční dopravou po celý rok.

Před samoobsluhou nahradí dnes již odstraněné nevzhledné zábradlí živý plot z buxusu neboli zimozrátu obecného. Doufáme, že naši občané si nových úprav budou vážit a hlavně si uhlídají své psí mazlíčky, aby nám keříky brzy nezežloutly. Keře a solitérní stromky obci dodal pan ing. Miroslav Voňka ze Smiřic a výsadbu provedli pracovníci obecního úřadu.

Přáli bychom si, aby naši občané byli na zeleň ve své obci pyšní a ne aby se nám stromky a keříky ztrácely, jak se to v poslední době stalo a to dokonce i před budovou obecního úřadu.

Čarodějnice U Kříže

V září loňského roku zastupitelé rozhodli, že i po zapálení hranice neznámým vandalem v předvečer pálení čarodějnic, se tato akce uskuteční i v roce 2011 opět na tradičním místě U Kříže. Díky přijatým opatřením se letošní pálení čarodějnic podařilo uskutečnit. Hranici upravilo AGRO Jaroměř a.s. až 30. dubna v odpoledních hodinách. Pracovníci obce uklidili okolí hranice a hlídali ji do příjezdu holohlavských hasičů, zajišťujících bezpečnost a občerstvení během akce. I přes celkem příznivé počasí byla účast dětí v lampiónovém průvodu oproti minulým letům slabší a také lidí bylo u ohně méně. Nevím, jestli to bylo ovlivněno televizním přenosem našeho zahajovacího hokejového zápasu na MS na Slovensku a nebo – jak jsme slychali od našich občanů – „Je to daleko“. Dříve jsme znali různé hospůdky na odlehlých místech od obcí a při podobných událostech byly plné hostů. Do kostelíčku na Chloumku chodili farníci s dětmi pěšky každý týden na bohoslužbu ze širokého okolí. A dnes? Abychom U Kříže postavili parkoviště pro auta. Doba se mění.

Na příštím zasedání zastupitelstva bude projednávána varianta pořádání pálení čarodějnic u koupaliště u Brodku s lampiónovým průvodem od mateřské školky s normální slušnou hranicí. Současně projednají zastupitelé i možnost pořádání akce na tradičním místě, kam je dnes pro občany podle poslední účasti zřejmě daleko, a které se pokaždé těsně před pálením mění v úložiště domovního odpadu, pneumatik a třeba i vybourané koupelny (letos opět). Dříve jsme nepořádek odváželi firmě RUND do Rasosek na skládku vzdálenou cca 8 km. Dnes má firma Marius Pedersen a.s., zajišťující odvoz odpadu v obci Holohlavy, skládku v Křovicích vzdálenou cca 30 km. Tím se odvoz nepatřičného odpadu z hranice pro pálení čarodějnic obci logicky ještě více prodražuje.

Oprava chodníků

V letošním roce opět pokračují opravy a rekonstrukce chodníkových těles. Ulice Zadní byla prodloužena ke Kubešovým. Současně byly vyměněny na 228 m staré, popraskané dlaždice za zámkovou dlažbu a sníženy vchody a vjezdy do dvorů rodinných domů tak, aby se majitelé osobních automobilů nemuseli bát poškození jejich podvozků. Opraven byl i propadlý kanálový rošt na začátku ulice. Královéhradeckým krajem byla z Programu obnovy venkova obci Holohlavy poskytnuta dotace ve výši 465.000,- Kč, která částečně pokryla náklady na rekonstrukci. Zbytek nákladů byl hrazen z rozpočtu obce. Doufali jsme, že po realizaci této finančně nákladné rekonstrukce budou majitelé automobilů parkovat na dvorech svých rodinných domů a ne na obecní ulici široké pouhých 5,5 m. Myslíte si, že se nám náš záměr zdařil???

Další rekonstrukce chodníku byla provedena v holohlavské části ul. Kršovka, kde byl chodník ze starých dlaždic, rozlámaných častým parkováním osobních aut rodičů, kteří vozí své ratolesti k dětskému lékaři.

Myslím, že firma NOVOSTAV Hradec Králové na obou stavbách odvedla dobrý kus práce. Pod chodníkem v Zadní ulici je kanalizace poměrně vysoko a řada domků do ní ještě má zapuštěné svody z okapů a jiné. Přes kanalizaci vedou ještě plynovodní a elektrické přípojky. Pracovníci firmy se v celku dobře vypořádali se vším a za to jim patří poděkování.

V příštím roce se budeme více věnovat údržbě komunikací, aby se praskliny ve vozovce nezvětšovaly geometrickou řadou. V případě, že majitelé rodinných domů v ulici U Jordánu po pravé straně ke Smiřicím postaví ploty a opěrky, zajistí obec v příštím roce vybudování dosud chybějícího chodníku.

Miloš Malínský, starosta obce Holohlavy

Zprávy z mateřinky Holohlavy

Ráda bych dala touto cestou zas po nějaké době vědět do okolí, co se v naší školce od konce podzimu událo.

Tak například, v každé třídě jsme zřídili koutek živé přírody a na zkoušku pořídili klece s morčetem Růženou a králíkem Karlem. Zvířátka se velmi rychle adaptovala a stala se rázem velmi oblíbenými mazlíčky dětí, které si s nim nejen velmi rády hrají, ale zapojují se i do péče o ně. Myslíme si, a naše zkušenosti to jen potvrdily, že Růženka i Kája mj. pomáhají některým plachým a uzavřeným dětem s lepší a rychlejší adaptací na prostředí a program školky, těm divočejším se sklonem rozdávat jen šťouchance a rány pomáhají naučit se pohladit a být citlivější a jemnější, ti, kteří jsou zvyklí pozornost jen přijímat, se přirozeně učí pozornost dávat a vůbec celkově se naši mazlíčci podílejí na příjemné náladě ve třídách.

Hodně lidí, když nepočítám samozřejmě rodiče, si všimlo, že již kolem Vánoc začaly změny na školní zahradě. Bylo potřeba skácet starý ořech, protože byl nemocný a svým stavem ohrožoval bezpečnost všech, kteří by na zahradu vkročili. Bylo nám ho líto, protože v jeho korunách měli hnízda ptáci a velmi často jsme mohli pozorovat veverky, jak chodí na ořechy. Protože jsme se rozhodli doplnit zahradu o další nové hrací prvky a bylo tak třeba připravit pro ně vhodnou plochu, spolu s ořechem jsme nechali skácet i 3 staré jabloně. S pomocí pana P. Jariny, který se nabídl tyto stromy pokácet a paní Z. Jarinové, byly mj. omlazeny a prořezány stromy ostatní. Děkuji tímto i panu L. Merklovi z Holohlav, který velice ochotně a bezúplatně vypomohl vytáhnout velký pařez svým traktorem.

Hledali jsme v nabídkách různých firem, které se zabývají vybavením dětských hřišť, a díky zkušenostem jedné maminky jsme získali kontakt na tu, která předložila jak velmi bohatou nabídku, tak zároveň finančně nejvýhodnější. Není to opravdu žádná „láce“ pořídit průlezky a houpadla s bezpečnostním certifikátem a nechat vybudovat dopadovou plochu. K financím na tuto investici, které jsme dostali od zřizovatele, nám přispěla darem nemalou částkou i firma TROTINA Auto, s.r.o., za což jsme velmi rádi, a zaměstnanci firmy Terop, spol. s r.o. nám opravují šlapací traktůrky. Nové hrací prvky již slouží svému účelu a děti si je s radostí užívají.

Obec se také postarala o opravu chodníku u vchodové branky a děr ve střeše budovy. Kromě úprav vnějších došlo také k úpravám vnitřním, totiž k modernizaci sociálního zařízení, tentokrát v přízemí ve třídě Berušek. Pánům Hájkovi a Kratěnovi děkuji za nabídku pomoci při výměně rozbitých zářivek.

Když už jsem v tom výčtu lidiček, kteří dle svých možností podporují naši mateřinku, chci poděkovat mnoha rodičům, kteří přinášejí do školky materiál na výtvarné činnosti, krmení pro školní hlodavce, těm, co přispěli finančními a věcnými dary, pomohli vyrobit dekorace pro MŠ, opravit některé hračky, mamince, která znovu poslala nové povlaky na velkou molitanovou stavebnici a mamince, která převzala fotografování dětí na různých větších akcích školy po zesnulém panu Lukáškoví, dále maminkám z kroužku Kuřátek, které namalovaly pro děti jednotná trička s logem školky a třídy, jedna maminka s podporou firmy Deichmann obuv, s.r.o. pro děti zase připravila zábavný program...

Jak můžete číst, školce pomáhá nemálo lidí jak z řad rodičů, tak zvenčí. Jsme za to velmi rádi a vděční. Je přece úžasné, že v dnešní době, kde se poukazuje hlavně na to, že společnost ovládá nezáměr a nedostatek financí, se najde spousta těch, kteří jen tak nabídnou pomoc. Snad těm všem naše upřímné poděkování a určitě dobrý pocit z příjemné nálady při čtení těchto řádků.

Alespoň letmo bych se ráda zmínila o některých větších školních akcích.

Děti svým kulturním vystoupením na výroční schůzi Svazu žen z Holohlav, včetně těch nejmenších, předvedly, co se naučily, rozdaly přítomným ženám vlastnoručně vyrobené dárky a určitě svým programem pozvedly náladu všem přítomným.

Asi zatím největší akcí byl školní výlet na Náchodský zámek. Zhlédli jsme divadelní pohádku Princ Bajaja, kde se děti zúčastnily interaktivně organizovaného programu. Spolu s pohádkou se seznámily i s různými starými řemesly a mohly si je vyzkoušet. Velkou radost jim pak udělalo pobíhání v zámecké zahradě v labyrintu cestiček.

Před Velikonocemi jsme navštívili velmi pěknou velikonoční výstavu ve SŠP Smiřice, kde jsme obdivovali šikovné ruce všech žáků a kde si děti mohly mj. vyzkoušet samy ozdobit perníčky.

Potřetí se uskutečnil prožitkový program Miskohraní s Ing. Janou Remerovou z Brna, při kterém si děti mohly hrát na tibetské misky, zvonky, činelky, vyzkoušet relaxaci a seznámily se zajímavou formou s vlastnostmi zvuku.

Ještě v květnu k nám dorazí kouzelník se svou iluzionistickou show, canis- pejskové, do konce školního roku nás čeká oslava dětského dne, ještě jeden školní výlet vlakem a spousta dalších akcí.

S předškoláky a školním rokem se rozloučíme na školní zahradní slavnosti vystoupením dětí z obou tříd a šerpováním dětí, ze kterých se stanou po prázdninách prvňáčci.

Přeji Vám všem příjemně strávené léto a sluníčkovou náladu.

Renáta Smotlachová, řed. školy

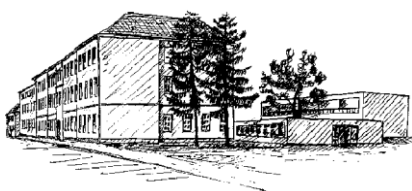
Mažoretky

V sobotu 30. dubna t. r. se konalo v Chlumci nad Cidlinou oblastní kolo Národního šampionátu ČR 2011 v mažoretkovém sportu. **Mažoretky Izabel Holohlavy** startovaly se dvěma soubory. Starší soubor (dívky ve věku 12–22 let) se umístil na stříbrné pozici a postupuje do Strakonic na zemské finále. Mladší soubor mažoretek startoval v této soutěži poprvé a za svůj nádherný výkon získal bronz. V této skupině jsou nejen dívky ve věku 5–8 let, ale kapitánem celého družstva je mladý muž Maxmilián Kundrt. Max pro příští sezónu bude pracovat také na sólové choreografii, kde nastoupí v kategorii mužů. Oba soubory mažoretek Izabel trénují v MŠ Holohlavy pod vedením Gabriely Kubákové a Radky Stolínové.

G. Kubáková, vedoucí souboru

Ze života základní školy

Zápis dětí do 1. ročníku

21. leden se stal pro budoucí prvňáčky důležitým dnem. Přišli se zapsat do první třídy za doprovodu svých rodičů, někdy i sourozenců a prarodičů. Zápisová třída byla zaplněna do posledního místečka. Po krátkém programu žáků 2. tříd se mohli budoucí prvňáčci rozejít po stanovištích – pohádkových zemích a hravou formou plnit úkoly. Putovali například přes Čísličkov, kde ukazovali své počtářské dovednosti, do Povídálkova, kde zase předvedli své řečové dovednosti. Na závěr se všichni sešli opět v jedné třídě, děti dostaly pamětní listy a drobné dárky. Bylo zapsáno 42 dětí, z toho 11 požádalo o odklad školní docházky. Všem přejeme, aby se jim v naší škole líbilo a nové vědomosti získávaly s chutí a radostí. Touto cestou děkujeme MŠ ve Smiřicích

a Holohlavech za dobrou spolupráci a přípravu budoucích školáčků, dále děkujeme našim sponzorům paní Hudákové a panu Brožovi.

Jan Lucemburský a jeho syn Karel IV.

Přijeli do smiřické tělocvičny a zavzpomínali na dobu, ve které žili – dobu gotickou. Předvedli rytířské souboje a pasovali vítěze turnaje. Dva šermíři ze skupiny Pernštejni v rolích našich vladařů zaujali všechny diváky – malé i velké.

Divadlo v angličtině

Ve středu 2. února si žáci mohli vyzkoušet své znalosti angličtiny při dalším vystoupení nám už známého divadla The Bear Education Theatre. Tentokrát ti mladší pomáhali dívce Jackie, která utekla z domova před rozhádanými rodiči. Starší žáci se opět setkali s agenty, kteří pronásledovali vetřelce. Děti byly v obou představeních vtaženy do příběhu, mohly nejen poslouchat angličtinu, ale také se zasmát humorným situacím a poučit se ze zápletek obou představení.

Terezín

17. března se uskutečnila exkurze žáků 8. A, B do Malé pevnosti v Terezíně. Žáci prošli areálem, podívali se do cel, kde byli v nelidských podmínkách vězněni lidé z mnoha zemí Evropy. Průvodce jim přiblížil válečnou dobu a systém likvidace některých skupin obyvatel.

Přímo v Terezíně navštívili žáci Muzeum, kde zhlédli propagandistický film ze života vězňů, který měl ukázat „skvělý život v Terezíně“.

Keltové

V úterý 12. dubna k nám přijela další návštěva z historie. Tentokrát jsme přivítali dva keltské válečníky. Pan Vladimír Pěnkava z agentury Faber zábavnou formou seznamuje žáky s životem našich předků. I toto představení se všem velmi líbilo.

Kouzelník Waldini

Ve středu 20. dubna navštívil naši školu kouzelník Waldini. V tělocvičně vystoupil se svým představením pro 1. stupeň. Vtipným způsobem zapojoval děti do svých kouzel. Ačkoli si děti kolikrát myslely, že na kouzlo přišly, nakonec se ukázalo, že vše zůstane záhadou. Kouzelníkovy vystoupení bylo pro všechny příjemným zpestřením posledního dne před velikonočními prázdninami.

Exkurze na sever Čech a do Drážďan

Ve dnech 4. až 6. května 44 žáků naší školy odjelo za krásami naší země a na návštěvu k našim sousedům. První zastavení bylo ve sklárně AJETO v Lindavě. Prohlédli jsme si nejen sklárnu, ale mohli jsme si také sami vyfouknout vázu. Poté jsme v Mezně sestoupili do Edmundovy soutěsky a nechali se unášet řekou Kamenicí k Hřensku. Odtud jsme podnikli výšlap na Pravčickou bránu. Přivítal nás nádherný výhled na tento vzácný útvar i úchvatný pohled na Českosaské Švýcarsko. Dále jsme spěchali do Kamenického Šenova, kde jsme byli ubytováni. Druhý den jsme po snídani

odjeli do Drážďan. Prohlídka historických budov, které povstaly z popela, se nám moc líbila. Také zámek Moritzburg, kde se točila pohádka „Tři oříšky pro Popelku“, nás zaujal. Před večerí jsme se stihli pokochat Panskou skálou s čedičovými varhanami. Poslední den našeho cestování jsme šli po stopách dávných Slovanů a ocitli jsme se na hoře Říp. V Mělníce, v místě našeho posledního zastavení, jsme prošli podzemí města, kostnici a zámecké sklepy. Všichni jsme se vrátili plni dojmů.

Více informací o dalších akcích (lyžařský kurz, školy v přírodě, exkurze, výlety) a výsledky soutěží najdete na www.zssmirice.cz.

Mgr. Petr Rohlena, ředitel školy

Zprávičky ze smiřické školičky

Tak už se nám blíží konec školního roku a s ním léto, sluníčko a prázdniny.

Neznám nikoho, kdo by se na toto období netěšil. Když si ale zavzpomínáme – zima, sních a Vánoce se nám také moc líbily. Když zněly koledy a my s rodiči ve školce v den „vánočních dílen“ vyráběli vánoční řetězy, voňavé svíčky z jablíček, pouštěli lodičky ze skořápek oříšků a uzobávali cukroví. Při vánoční besídce jsme ukázali, co jsme se všechno naučili, při básničkách a vánočních písních jsme uložili Ježíška do jesliček a ustrojili vánoční stromeček, pod kterým jsme potom objevili dárečky. Pak jsme si všichni pospolu – my děti, rodiče i paní učitelky – zazpívali koledy.

Od té doby ale už uplynulo mnoho času a mnoho se toho událo.

V lednu předškoláci – žabičky navštívili své kamarády v 1. třídě, kteří jim předvedli, co je ve škole pěkného čeká. Moc se povedla soutěž „Zimní víla čaruje“, kdy děti nosily výrobky z kamínků, které doma s rodiči vyrobili.

V únoru nás ve školičce navštívila veverka Zrzečka se svojí zimní pohádkou. Předškoláci chodí pravidelně vítat svým pásmem básniček malé občánky Smiřic a účastní se různých výtvarných soutěží.

V březnu nás Velikonoční pohádka ve Dvoraně naladila na další období, které máme také moc rádi. Každoročně navštěvujeme moc pěknou velikonoční výstavu ve Střední škole potravinářské, kde obdivujeme překrásné a voňavé výtvary velkých kamarádů cukrářů a kuchařů. Máme velkou radost, když si můžeme zkusit ozdobit perníčky a pak si na nich pochutnat.

V dubnu proběhlo fotografování tříd, abychom měli památku na své kamarády. Také jsme se zúčastnili výchovného koncertu s názvem Hudební povídání.

Když postupně zimní výzdobu chodby vystřídali zájící, slepičky, kuřátka a velikonoční vejčička, přispěly svými velikonočními nápady i děti, které za pomoci svých rodičů vyrobily překrásné kraslice z kamenů a kamínků. Za jejich velikonoční zdobení byly náležitě odměněny.

A proč kraslice z kamínků? Protože téma letošního školního roku je „kámen“. Celý školní rok pracujeme s kameny, kamínky a pískem. Malujeme na ně, lepíme, vyrábíme mozaiky, hrajeme různé hry. Děti nosí do školičky zajímavé kamínky, které našly při výletech s rodiči, a přivezli jsme si i překrásné kamínky z našeho školního výletu.

Ten se konal 21. 4. a aprílové počasí nám naštěstí nachystalo krásný teplý den. Jen co ráno sluníčko vykouklo, už se na nás usmívalo a celý den pěkně hrálo. S batůžky na zádech a veselou náladou nás autobus dovezl do Ratibořic. Nejprve nás ve mlýně čekala milá paní průvodkyně, která nám vyprávěla o mlynáři a jeho rodině a pak jsme mohli nahlédnout do jejich pokojíků. Také nás zavedla do sklepního mlýna, kam se některým z nás moc nechtělo, protože nás tam čekal zdejší vodník. Po návštěvě mlýna jsme se usadili na vyhřátých lavičkách a s chutí se pustili do připravené svačinky. Přitom jsme nemohli spustit oči z krásného sousoší Babičky s vnoučaty. Obdivovali jsme šikovného pana sochaře, na kterého si ve školce občas hrajeme. Od

sousoší jsme se vydali proti toku mlýnského náhonu až ke Starému bělidlu. Za Starým bělidlem nám zpestřili výlet vodáci, kteří sjížděli Viktorčin splav. Při cestě zpět k autobusu jsme se ještě zastavili u Ratibořického zámku, abychom si udělali pěknou fotečku. Celý den nám počasí přálo a výlet se nám moc líbil.

Až pojedeme na výlet nebo dovolenou s rodiči, přišla nám v květnu poradit co vzít s sebou paní PharmDr. Lenka Svobodová v přednášce „Homeopatie a léto“. Moc jí za to děkujeme.

No a co nás ještě čeká? Už pilně trénujeme tanečky na Sluníčkové odpoledne, které bude začátkem června a na které se moc těšíme. Bude to odpoledne plné her, soutěží, odměn a na závěr opékání buřtíků. Předškoláky čeká v polovině června vystoupení ve Dvoraně, kde se rozloučí s naší školičkou a my jim zamáváme po prázdninách na cestu do školy. S nimi se také představí malí zpěváci z pěveckého sboru „Sluníčko“ a pohádku zahrají děti z dramatického kroužku „Paraplíčko“.

Jak už bylo v úvodu řečeno – konec školního roku už se kvapem blíží, proto přejeme všem dětem krásné prázdniny a dospělákům pěknou dovolenou plnou sluníčka a teplíčka.

Vaše Adélka Všetečná

Co nového v knihovně

V rámci BŘEZNA – MĚSÍCE ČTENÁŘŮ vyhlásila Městská knihovna ve Smiřicích pro čtenáře dětského oddělení akci nazvanou „BRČKOVÁNÍ“.

KAŽDÝ, KDO PŘEČTE KNÍŽKU, KOMIKS ČI ROMÁNEK – MÁ PRÁVO NAVLÉKNOUT SI KORÁLEK aneb NETRADIČNÍ KNIHOVNICKÁ STATISTIKA. Rýmované logo naší soutěže napovídá, že půjde o „korálkování“, ale my jsme originální a navlékáme rozstříhaná brčka. Pokusíme se tak netradičním způsobem přiblížit, kolik knížek přečtou čtenáři dětského oddělení a vytvoříme si i zajímavou a originální ozdobu do knihovny. Naším cílem je tak nejenom podpořit a vyzvednout důležitost a význam četby, ale nabídnout i ostatní moderní služby naší knihovny.

Vstupní prostory knihovny zdobila celý měsíc březen putovní výstava nazvaná „CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM“. Tento unikátní umělecký kalendář roku 2010 představuje 12 známých osobností ze světa kultury, sportu a vědy. Ve snaze podporovat „čtení dětem“ zábavnou formou se všichni převtělili do pohádkových postav a na pomoc si vzali i své ratolesti. Každá fotka je jiný příběh, jiný obraz. Jedno však mají společné – magickou atmosféru.

Během měsíce března a dubna navštívili knihovnu předškoláci ze Smiřic, děti z Mateřské školy Holohlavy a žáci prvních, druhých a třetích tříd Základní školy ve Smiřicích. Kromě základní knihovnické lekce jsme si pro děti připravily velikonoční testík a ty starší jsme si vyzkoušely, jak dobře znají naše české pohádky. Všichni si pak odnášeli sladkou odměnu a ti nejlepší „POHÁDKÁŘI“ získali i diplom „ZNALCE SVĚTA POHÁDEK“.

Od 2. května 2011 byla městská knihovna uzavřena a provedena řádná knihovnická revize. Bylo zrevidováno téměř 20 000 svazků našeho i výměnného knihovního fondu a výsledek byl zaznamenán do revizního protokolu. Provoz knihovny byl zahájen v pondělí 23. května 2011.

Jako každý rok, nabízíme i letos našim čtenářům možnost vypůjčit si knihy na prázdninové měsíce už v červnu s možností vrácení až v měsíci září.

PŘEJEME VŠEM KRÁSNÉ PRÁZDNINY A HODNĚ SLUNÍČKA!

Ilona Hušáková, vedoucí knihovny

Sdělení

Kulturní středisko Dvorana, s.r.o. Smiřice i nadále přijímá přihlášky do tanečních na podzim 2011. Kurzovné: 1 400 Kč jednotlivec, 2 600 Kč taneční pár, 500 Kč garde.

Zároveň zahájilo příjem přihlášek do pokračovacích tanečních pro manželské a jiné páry. Cena za 8 lekcí: 1 600 Kč taneční pár. Informace na tel. 495 422 090 nebo 602 316 525.

PROHLÍDKY ZÁMECKÉ KAPLE ZJEVENÍ PÁNĚ

s průvodcem se v roce 2011 konají v tyto dny:

- 3. července
- 17. července
- 31. července
- 14. srpna
- 28. srpna
- 11. září
- 2. října

Mimo tyto termíny bude kaple zpřístupněna pouze po předchozí objednávce organizovaným zájezdům nebo skupinám nad 20 osob.

Začátek prohlídky je vždy ve 14 a v 15 hodin. Vstupné do kaple činí 50 Kč (dospělí) a 40 Kč (mládež, studenti, důchodci, ZTP), vstupné do kaple a expozice sochaře a medailéra Milana Knoblocha 60 a 40 Kč.

Další informace na www.kaple.smirice.cz.

Drobné zprávy

1. Je to smutné, ale je to tak – krade se snad čím dál víc. Krade se více v bytech v noci i za bílého dne. Ke krádeži dochází dokonce i v době, kdy jsou majitelé v domě přítomni. Jsou okrádáni důchodci i důvěřiví občané. Činí se i kapsáři – jednomu našemu váženému občanovi v nákupním středisku v Hradci Králové vytáhl neznámý kapsář portmonku s velkou částkou peněz a se všemi osobními doklady.

V poslední době se na území města zvýšil počet vykradených automobilů. Zloději šli jednak po předmětech v nich ponechaných, ale odcizili i pohonné hmoty z nádrží. Při odchodu od zaparkovaného vozidla se vždy ujistěte, že na sedadlech nebo jiných odkládacích plochách nemáte viditelně odložené cenné věci, kabelky, kufříky a jiná zavazadla, mobilní telefony, fotoaparáty, notebooky, doklady od vozidla, peněženky nebo osobní doklady. I zdánlivě bezcenná věc může pachatele nalákat. Auto není trezor a ani zavazadlový prostor vozidla není vhodný pro úschovu cenných věcí.

Policisté z Holohlav proto upozorňují občany na tento problém a vydali tuto zprávu:

Vážení občané,

na území města se v současnosti opět stalo několik případů krádeží z neuzavřených prostor či pokusů o ně.

V této souvislosti žádá Policie České republiky všechny občany, aby dbali na zabezpečení svých domovů. Pachatelé využívají i krátkodobé nepřítomnosti majitelů nebo využívají situace, kdy jsou majitelé v jiné části domu.

Všímejte si také pohybu osob kolem zaparkovaných vozidel. Pokud uvidíte podezřelou osobu, která se pohybuje mezi zaparkovanými vozidly nebo už dokonce do některého vniká, volejte ihned Policii České republiky na linku 158. Nikdy nevíte, kdy všímavost vašich sousedů zachrání vozidlo naopak právě vám.

Je nutné, abyste všichni věnovali pozornost pohybu neznámých a podezřelých osob po městě. Na všímavosti nás všech a hlavně ochotě spolupracovat závisí bezpečnost všech obyvatel našeho města. Veškeré podněty a podezřelou činnost ihned nahlaste na lince 158.

Místní senioři si vyslechli preventivní informace od Policie ČR a od Oblastního spolku Českého červeného kříže Hradec Králové. Dověděli se, jak pomohou předejít nepříjemnostem, spojeným s trestnou činností. Mluvílo se zejména o podvodných záminkách, díky kterým se zloději podvodně dostanou až k lidem domů a okradou je o uspořené peníze. Jedná se především o různé podomní prodeje, reklamní akce, kontroly stavu měřičů různých energií či potřebu na záchod nebo snad žádost o doušek vody k zapití důležitého léku. Základní rada v případě návštěvy cizího člověka je: Nepouštět ho za dveře obydlí, jednat s ním přes okno, uzavřené dveře či domovní telefon!!! Senioři se také dozvěděli o krádežích odložených věcí, riziku přepadení a jak se v těchto případech zachovat.

2. V letním období byla dosud zámecká kaple přístupná každou neděli ve třech časech, v době konání větších akcí nebo po předchozí domluvě. Město letos přistoupí k jiné praxi a zámeckou kapli Zjevení Páně bude ukazovat zájemcům v jiných termínech. Reaguje se tak na loňský nižší zájem turistů.

Kaple nebude otevírána pravidelně každou neděli, ale prohlídky budou organizovány v průběhu celého roku. Od dubna do října bude letos kaple otevřena každý měsíc nejméně jednu neděli v době od 14 a od 15 hodin. První prohlídka se uskutečnila 3. dubna a poslední je plánována na 2. říjen. O letních prázdninách budou moci zájemci přijít na prohlídku v červenci třikrát a v srpnu dvakrát. Do kaple budou moci přijít i mimo tyto termíny předem objednané organizované zájezdy a nebo skupiny nad dvacet osob.

3. Ach ta dálnice! Kolem Smiřic se měla prohánět auta po dálnici už v roce 2002 – čtete dobře, už před 9 roky! Ministr dopravy Vít Bárta – teď už delší dobu ne ministr – navrhnul dopravní „Superstrategii do roku 2025“. Podle ní by se už v příštím roce mělo začít stavět pokračování dálnice směrem ke Smiřicím – strategická rychlostní silnice R 11 od Jaroměře by pak pokračovala až k polským hranicím. Celá dálnice D 11 do Hradce Králové by měla být dokončena v roce 2014.

Měla by být zahájena i první etapa takzvané severní tangenty Hradce Králové. Severní obchvat Hradce Králové by tak přestal být pouhým snem. Do pěti let by měla z centra krajského města zmizet většina nákladní dopravy. To vše je patrné na zatím tajné mapě. Ale – pan ministr už není ministrem a ten nový se ještě nevyjádřil. A vláda – ta to také nemá jisté!!

Jen na doplnění – prioritou ve stavbě komunikací má být stavba R 35 mezi Hradcem Králové a Mohelnicí.

4. Město Smiřice řeší postupně problémy s parkováním. Parkoviště vznikají už několik let. Letos město přistoupilo k poslední etapě výstavby parkovacích míst. Na jejich rozšíření v prostoru sídliště Generála Govorova rozhodlo věnovat více než tři miliony korun. V době uzávěrky tohoto čísla Zpravodaje už dodavatelská firma na sídlišti směrem k Holohlavům usilovně pracuje.

5. Už i na kominíky si musíme dávat pozor. Od ledna letošního roku nabízel své služby podvodný „kominík“. Zatím devět důvěřivých lidí připravil na Smiřicku o téměř jedenáct tisíc korun. Jedná se zřejmě o pětatřicetiletého muže z Jablonecka, který nabízel falešné revize a čištění komínů.

Policie varuje před podobnými podvodníky, kteří neustále zkouší štěstí. Policisté se domnívají, že podvedených občanů je více, než se dosud podařilo zjistit. Podvedení občané by se měli přihlásit na nejbližší policejní služebně, nebo zavolat na bezplatnou linku 158.

Nejjistější je objednat si kominíka, který je členem Společenstva kominíků. Zvěte si nejlépe kominíky, které znáte. Nehledejte kominíky na internetu. Není dobré přijmout službu od člověka, který sám přijde a nabízí služby.

Každý kominík, jenž přijde na revizi a čištění komínů, by měl zákazníkům předložit občanský průkaz a zároveň průkaz, že je členem Společenstva kominíků. Pak máte záruku, že jeho znalosti jsou na úrovni a v žádném případě vám při poskytování služby neuškodí.

6. A další případ krádeže. Neznámý pachatel se na Smiřicku dostal přes sklepní okno až ke dveřím do restaurace, které vypáčil. Odcizil automat na cigarety a klíče. Odhadnuta škoda je přes pět tisíc korun a zloději hrozí za krádež až dva roky za mřížemi – pokud bude odhalen.

7. Lidem se ztrácejí věci, ale na vině nejsou vždy jen zloději. Tyto ztráty někdy patří dokonce mezi ty úsměvné. Našel se krumpáč (o ten se nikdo nehlásí – ten je na práci!), po bitce na diskotéce „zbyla“ železná tyč. Do nálezů se dostane motorka z umělé hmoty jako hračka pro děti, brýle, svazky i samotné klíče i různá jízdní kola. Všechny tyto věci se nechávají v podatelně městského úřadu po dobu šesti měsíců, a pokud se o ně nikdo nepřihlásí, většinou končí ve šrotu. Je s podivem, když se nikdo nepřihlásí o tašku s více než dvěma sty CD.

8. Pokud se z mostu přes Labe podíváte k jezu a k elektrárně, uvidíte, že přívod vody do elektrárny je zcela uzavřen a veškerá voda přetéká přes stavidla jezu. Elektrárna je totiž v současné době zcela mimo provoz a dochází zde k celkové opravě a rekonstrukci. Na snímku je vidět otáčivá část turbíny. Nejen tato část, ale i rozvodné kolo turbíny budou očištěny a opraveny. V současné době je naprosto demontována rozvodna elektrárny, protože bude postavena nově a moderně. Počítá se i s instalací nového velínu elektrárny. Vylepšeno bude i čištění česlic na vtoku k turbíně. Veškeré práce by měly být hotovy do konce roku.

9. Milovníci parní železnice jistě vědí, že v Jaroměři je muzeum železnice, kde je možno si prohlédnout staré lokomotivy a vagóny. Muzeum je otevřeno v květnu, červnu a v září o víkendech a svátcích, v červenci a srpnu denně mimo pondělí. Parní vlaky železničního muzea dosud jezdily zejména na trati do Náchoda – často projíždějí i Smiřicemi. Letos rozšíří výletní jízdy i na Kuks a do Dvora Králové nad Labem. Vlaky táhne historická lokomotiva s názvem Velký býček. Vlaková souprava je sestavena ze šesti historických vagonů. Do vlaku je zařazen i jídelní vůz, kde bude vedle drobného občerstvení také prodej upomínkových předmětů se železniční tematikou.

První jízda do Dvora Králové byla 7. května a další jsou naplánované na 2. července a 1. října. Na nádraží ve Dvoře Králové bude u vlaku čekat autobus, který zájemce zdarma odveze do zoologické zahrady, která si letos připomíná 65 let od svého otevření. Po prohlídce ZOO autobus lidi odpoledne opět odveze na nádraží. Cestou do Dvora vlak zastaví v Kuksu, kde si lidé mohou prohlédnout známý barokní komplex.

(mv)

Střípky z mé paměti

Je-li už člověk starší, často toho dosti zapomíná. V paměti se však trvale uchovávají i vzpomínky na lidi a události dokonce až z dávné minulosti. Jsou to většinou jenom nepatrné střípky toho, co člověk zažil. S některými těmito svými střípky bych vás chtěl seznámit.

1. JUC Rudolf Malburg nacista?

V jednom z posledních čísel Zpravodaje jsem narazil na zmínku o JUC Rudolfovi Malburgovi. Ano – nacistou rozhodně nebyl, protože měl – podle německých zákonů o čistotě krve – příliš mnoho tzv. „narijských“ předků. Z tehdejších hledisek byl „míšenec“ 3. stupně – při bližším zkoumání dokonce „míšenec“ stupně druhého. Sice se snažil o utajení – jenže Alois Lenfeld o této jeho „vadě“ věděl a mluvil i psal o tom. Vlastně ani německé studentské spolky (do kterých se „věčný student“ jako druhořadý – ale hlavně jako platící – dostal) ho jako rovnocenného nebraly (viz osobní deníček p. Ludvíka Ježka).

2. Jak je to s těmi kopci?

Na mapě generálního štábu C. a K. Rakousko-Uherské říše (list č. 3856) z období kolem roku 1870–1880) je od Újezda k Černilovu vyznačen Franecký kopec s výškou 267 a 270 metrů n. m. Mezi Zvolí (Zwol) a Jesenicí (Jesenitz) najdeme na této mapě Francensberg s výškou 303 metrů. Nedaleko odtud byla ovčárna – salaš. Na východ od Smiřic (Smiřitz) směrem ke Smržovu najdeme Bílý kopec. Druhý Bílý kopec je podle uvedené mapy o kousek dál mezi Královou Lhotou (Königslhota) a Velkou Rohoznicí (G. Rohoznitz). Proč ta párová jména Franeckého a Bílého kopce? Mimochodem – název „Bílý kopec“ má své opodstatnění, protože se opravdu jeví bílý vlivem svého opukového a jílového podloží. Severně od obce Proruby najdeme kopec s názvem Kopná. Vnucuje se další otázka, proč severní strana tohoto kopce směrem k Maršovu (Marschau) je nazvána „Smiřická strana“.

Nejzajímavějším dokladem „národnostního útlaku“ je to, že obce s českým obyvatelstvem jsou pojmenovány česky (tedy tak, co za češtinu pokládal autor) a obce s většinou usídlených Němců jsou uvedeny německy. Obce, ve kterých byli smíšeni čeští a němečtí obyvatelé, byly označeny česky a německy.

3. Dívka s jablkem

O tomto problému jsem se už někdy někde zmínil. Autorem sochy „Dívka s jablkem“ před budovami podniku DANISCO je sochař Václav Irmanov. Je známější jako hudebník (nevím to jistě, ale mám takový dojem, že hrál na džeztrubku). Model či odlitek sochy se kmitl v televizním cyklu Terezy Brdečkové o Janě Irmanové „Ještě jsem tu“ (natočeno v roce 1997). Pořad byl promítnut v repríze 4. ledna 2011 v 17 hodin.

4. Nepřesazujte starý strom!

Kdysi byl městským zaměstnancem pan Schejbal. Jeho původní zaměstnání bylo ve své době poměrně velmi důležité. Byl ponocným a jeho povinností bylo v nočních hodinách obhlížet město hlavně z hlediska možného vzniku požáru. Po zániku potřeby této služby se stal pan Schejbal metařem. Ve svých zaměstnáních byl pan Schejbal pracovníkem pečlivým a pracovitým. V „civilu“ býval vždy pečlivě upravený. Bydlel v obecním domě čp. 266 – všeobecně nazývaném „obecnák“. Po roce 1945 se jeho potomci odstěhovali do pohraničí. Za krátkou dobu za nimi šel i tatínek.

Asi za rok se pan Schejbal přišel podívat do Smiřic. Při návštěvě známých vyprávěl, že se o něj rodina hezky stará. Pak se šel podívat na dům, ve kterém před odchodem do pohraničí bydlel. Postavil se na roh „Masarykova domu“ (nyní je zde roh školní jídelny s družinou) a díval se. Díval

se krátce – snad jen 10 minut – pak se náhle zhroutil a zůstal ležet mrtvý. Zda to způsobila mozková nebo srdeční příhoda, je zcela nepodstatné. Důležité zřejmě je, že starý strom po přesazení i do lepšího prostředí většinou chřadne a umírá.

5. Byli poctiví a stateční

Dnes obecní samosprávy všeobecně (snad kromě největších měst většinou zcela právem) nařikají nad problémem příjmů za výkon přenesené působnosti od státu. Už v roce 1899 (11. prosince) se smiřická městská rada usnesla, že jako ostatní obce v okrese zastavuje výkon přenesených působností do té doby, než vláda odvolá „jazykové nařízení“ povinného užívání německého jazyka v úředním styku. Své rozhodnutí městská rada splnila a vydržela do úplné výhry. Trvalo to do 7. 10. 1901 (cca 2 roky). A to bylo za C. a K. despotie!! Nebyli ti „císařští“ úředníci i funkcionáři měst jiní než ti dnešní?

6. Byli spořiví

Dříve, stejně jako dnes, měla obec povinnost pohřbít zemřelého bez známých příbuzných či nemajetného na náklady obce. Totéž platilo o náhodně nalezených zemřelých na obecním katastru (tuláci, utonulí apod.). Proto při povodních a po nich procházely hlídky hasičů s háky okolím povodí. Ty háky však nebyly určeny k vytažení případného utopeného. Sloužily naopak k tomu, aby tělo nebožtíka bylo posunuto dál po proudu a dostalo se do jiného katastru. S pietou to nemělo nic společného, ale městská kasa nemusela mít nečekané vydání. Snad i proto bývalo tenkrát tolik nezvěstných!

7. Pan vrchní jde do penze

Kolem roku 1938 se na cihelně objevil přespávající muž. Jeho popis odpovídal celostátně hledanému lupiči. Tehdejší vrchní strážmistr četnictva šel na obhlídku. Muž před ním prchal do sušáren cihel. Pan vrchní vykřikl před střelbou povinnou výzvu. Muž stejnou povinnost neměl a začal rovnou na vrchního strážmistra střílet z revolveru. Pan vrchní rychle zalehl za „štos cihel“ a zavolal: „Chlape, neblbněte! Já jdu za měsíc do penze!“ Chlap už tedy dál nestřílel a z cihelny se vytratil za tiché asistence pana četníka. O dalších osudech pana vrchního jen snad to, že žil ještě dlouho a dokonce za války byl povolán znovu do služby. Byl to hodný četník.

8. „Váchů panák“

Česky zajisté správně „Váchův panák“. To patřilo k používanému úsloví „Stojíš jako Váchů panák“. Všeobecně to mělo znamenat – stojíš tady a nepomáháš – nebo ničeho si nevšímáš a stojíš. Dnes už je to pouze zapomenutá odezva toho, že v kolářské živnosti pana Váchy (čp. 134), kde se scházivali sousedé na besedu, vyrobili asi v roce 1919 v životní velikosti panáka – vojína – a natřeli ho jako c. a k. pěšáka. Na jeho prsa navěšeli nejružnější vyznamenání bývalé monarchie. Panák tam potom stál několik let, až vešel do všeobecného povědomí a stal se základem uvedeného úsloví. Živnost pana Váchy zanikla za socialismu – panák však zmizel o hodně dříve. Úsloví je už také dávno zapomenuto. „Metály“ nakonec odnesl blízký soused p. Vorel.

Pro Zpravodaj zavzpomínal Ing. Lubomír Kupka

Střípky z historie – městská správa ve středověku

Silná centrální panovnická moc, převažující v českém státě do husitství, určovala vývoj a celkový charakter měst a městské správy, obdobně jako v okolních zemích. Původcem našich měst byl tedy vesměs král, podporoval jejich vznik a vývoj, určoval jejich právní postavení a využíval jejich ekonomickou sílu. I ke vzniku poddanských měst, zpravidla menších, byl nutný panovníkův souhlas. Na králi také závisela městská privilegia, stála pod dohledem jeho podkomořího, města poddanská byla pod dohledem svého pána nebo jeho purkrabího. Zásada, že města a jejich obyvatelé jsou podřízeni pouze králi, plně zakotvena r. 1285 za Václava II., je základem všech městských privilegií a samosprávy. Ta se v každém městě týkala tří hlavních oblastí: soudnictví, veřejné a policejní správy, městského hospodaření, důchodů a majetku.

Původním orgánem soudnictví byl rychtář, který byl zástupcem pána města. Jmenování rychtáře, spojené s pronájmem rychty, bylo do husitství vždy záležitostí pána města, od 14. století se zvolna přecházelo k dědičnosti rychty. Rychtář předsedal čtyřikrát do roka slavnostnímu městskému soudu, vedl tu jednání a vydával nálezy, vlastní rozsudky pak vynášeli přísežní (kmetě) městem navrhovaní, avšak králem jmenovaní. Odvolání bylo možné ke králi, který je vyřizoval při výročních soudech, jednou ročně při návštěvě podkomořího ve městě a za jeho předsednictví. Při této příležitosti podkomoří také přebíral pro krále vybrané městské dávky, vyhlašoval nařízení a vůli krále a dosazoval rady. Městská rada je vlastním správním orgánem města, její členové, konšelé (consules), bývali zprvu totožní s přísežnými. Pravidelné ranní neformální schůzky rady se konaly denně, o usneseních trvalejší platnosti byl pořizován záznam do městské knihy. Početnost rady závisela na velikosti města, většinou bylo konšelů dvanáct (podle apoštolů) a po měsíci se střídali ve funkci purkmistra. Rada zůstávala ve funkci jeden rok, pak byla část konšelů vyměněna a část zůstala ve funkci i nadále, pro zachování plynulosti správy.

Zásadně bylo členství v radě vázáno na plné městské právo, podmínkou bylo vlastnictví nemovitosti ve městě, alespoň tříleté usídlení a řádné placení městských dávek. Pouze plnoprávní měšťané (osedlí) tvořili ve 14. století městskou obec, svolávanou výjimečně k nejzávažnějším rozhodnutím. U poddanských měst měl rozhodující slovo jejich majitel, rozhodujícím správním článkem byl stále rychtář, i když struktura správy již napodobovala města královská, rozvoj jejich vlastní samosprávy spadá až do doby pohusitské. (J. Petráň – Dějiny Československa)

Po spojení Smiřic a Smiřček v letech 1654–1758 spolu úřadovali a spolu se i podepisovali rychtáři dva, rychtář smiřický neb starší a rychtář mladší za Smiřičky po něm. Smiřičky ležely od mlýnského náhonu směrem k nádraží.

upravil Ing. Milan Plšek

Poznámky Ing. L. Kupky:

- 1) Později, asi ve 14.–15. st., byla tato zásada často porušována, zejména velkými feudály.
- 2) Rychtář byl představitelem moci výkonné v dnešním pojetí, bývali často dva, jeden císařský, druhý městský. Měli na povel biřice (policisty). Dědičnost rychty byla po meči.
- 3) Purkmistr přibližně odpovídal dnešnímu starostovi. Městského rychtáře jmenoval purkmistr či rada (podle rozsahu městských práv). Purkmistra na návrh přísežných či konšelů (poradců) majitel města. Města královská opravdu i majetkově náležela králi a veškerá práva měla pouze propůjčená.
- 4) Samospráva v dnešním slova smyslu neexistovala – i cechovní řády byly teoreticky v absolutní moci zakladatele města. V praxi byla města řízena právě cechy. Pokud si moc dovolovaly, král změnil pravidla i cechmistra. Města byla zakládána králem ve strategických bodech na území mocného feudála (Č. Budějovice). V pohraničí podle německého práva. Hlavní zásadou byla záměna naturálních za finanční dávky (berně, daně).

Střípky z historie – Mistr Jan Hus

(narozen asi roku 1371 v Husinci, zemřel 1415 v Kostnici)

O jeho mládí není nic spolehlivého známo. Na začátku devadesátých let začal studovat na pražském obecném učení filosofii a r. 1396 dosáhl hodnosti mistra svobodných umění. Po dvou letech začal sám na fakultě přednášet, r. 1400 byl vysvěcen na kněze a dal se zapsat na teologickou fakultu. Již tehdy se seznamuje se spisy anglického teologa Jana Viklefa.

Betlémská kaple – začala se stavět na jaře r. 1391 a po třech letech byla hotova. Hlavním mecenášem kaple byl český kupec Kříž, politickou záštitu převzal královský dvořan Hanuš z Milheimu. Nový kostel ale nedostal od místního faráře farní práva, byl proto nazván Betlémskou kaplí. Byla to rozsáhlá stavba, aby se českých kázání mohlo zúčastnit co nejvíce lidí. Byla uvedena do spojitosti s českým universitním prostředím, prezenční právo bylo svěřeno třem nejstarším českým mistrům z Karlovy koleje. Mistr Jan Hus se stal kazatelem v kapli Betlémské r. 1402. Od počátku 15. století se tak začíná spojovat učená opozice a lidové kacírství, v průběhu boje za Viklefovy myšlenky. Na tom měl zásluhu právě M. J. Hus, jako kazatel měl výhodnou pozici. Coby mistr university více věděl, mohl svým posluchačům tedy i více sdělit. V době, kdy neexistovaly žádné sdělovací prostředky masového charakteru, byla kazatelna informační velmocí. Počátkem 15. století byla do češtiny přeložena bible, to rovněž přispělo k šíření kritiky církve. Hus dokázal dát lidovému kacírství jednotící ideologii, v níž převažovalo učení o nápravě „zavedené“ církve okamžitým odstraněním nejhorších zlořádů. Lidoví kazatelé stále častěji a ostřeji vystupují proti prelátům, knížatům a konšelům. „Pouze ti, kdož pracují, říkají právem chléb náš vezdejší,“ hlásal již tehdy Jan Želivský a připravoval své posluchače na nastávající boj.

První léta působení Husa probíhala celkem klidně, král byl v zajetí a církev měla jiné starosti. Mladý arcibiskup Zbyněk Zajíc byl příznivcem krále Václava, nebyl profesionálním prelátem, za kazatele často volil právě universitní mistry. I nový arcibiskup Konrád byl zatím neutrální, proti Husovi osobně nic nepodnikal. I on se nakonec přidal ke straně podobojí, za to byl koncilem proklet a sesazen. Arcibiskupské funkce však vykonával dále, v úřadě se mu podařilo přečkat až do smrti. Jeho nástupcem se r. 1431 stal M. Jan Rokycana.

Je známou skutečností, že mocní, jsou-li přímo kritizováni, použijí všech prostředků k umlčení protivníka. Kritice Husa, hlásané před tváří celé Prahy, nemohli mocní jen pasivně přihlížet. Na Husa i další kritiky začínají přicházet první žaloby, následují první zákazy. V roce 1410 byl papežem vyhlášen zákaz kacírských kázání a šíření Viklefových bludů. Arcibiskup dal páliť Viklefovy knihy a na Husa uvalil klatbu, pro Husa nastává těžká chvíle. Hus zákazů nedbal, stále měl podporu krále Václava, který odmítal připustit, aby jeho země byly považovány za kacírské. Podporu krále ztratil Hus až ostrým vystoupením proti odpustkům, i královská komora se totiž podílela na zisku z jejich prodeje. Roku 1412 byl tak nucen opustit Prahu. Následně byl papežem prohlášen za zatvrzelého kacíře, dle církevních zásad musel být za podrývání autority církve potrestán. Jako kacír nesmí kázat v kostelích, začal tedy kázat na horách, v lesích, pod širým nebem.

Do Prahy stále docházejí výzvy nejvyšším představitelům, aby proti kacíři Husovi konečně něco podnikli. Tehdy se Hus rozhodl, že pojedí do Kostnice, aby sebe a svou víru obhájil. Zikmund mu přislíbil průvodní list, jímž mu zaručoval svou ochranu, bezpečný pobyt a návrat, přislíbil mu rovněž veřejné slyšení. Husovi, odsouzenému všemi církevními instancemi, nemohl na církevní půdě žádný glejt světského panovníka pomoci, toho si byl jistě vědom, jeho víra v pravdu Boží mu však nedovolila ustoupit. Do Kostnice dorazil se svým doprovodem v listopadu 1414, po 3 dnech byl zatčen a z vězení vyšel až na popraviště. **6. července 1415** zasedlo valné shromáždění koncilu a s Husem skončovalo. Po přečtení rozsudku bylo provedeno odsvěcení a na hlavu mu

nasazena vysoká papírová čepice. Pak ho kardinálové předali světské moci k potrestání, tedy do rukou Zikmundových. Ten ho předal falckrabímu Ludvíkovi, ten dále kostnickému fojtovi, který ho dovedl na hranici. Nikdo tehdy netušil, jakou bouři vyvolají kostnické plameny v domovině M. Husa.

Již v září 1415 se v Praze scházejí čeští a moravští páni a vydávají památný protestní list, s pečeti téměř půl tisíce urozených pánů. Vytýkají koncilu, že upálením Husa potupil čest země České koruny. Označení Českých zemí za kacířské je urážlí. Proti upálení Husa se postavila i hlavní představitelka vzdělanosti v Českých zemích, pražská universita. Podmínky pro největší dějinnou vzpouru proti zavedeným středověkým řádům jsou dány.

Hus je dnes ve světě jedním z nejznámějších Čechů, otázkou je, proč? Nejspíše svým setrváním v pravdě a účinností jeho veřejného působení v Betlémské kapli na široké vrstvy posluchačů. Prostí lidé nemohli pochopit, proč je pronásledován člověk „svatého života“, jehož život je mnohem lepší než život jeho soudců a který nikomu neublížil. Hus dal přednost setrvání v pravdě před vším ostatním. (Fiala Zdeněk, Předhusitské Čechy)

Ing. Milan Plšek

Chcete znát Z D A R M A cenu svého domu nebo bytu ? Volejte 776 761 391 nebo 495 211 845	
<u>z aktuálních poptávek ve Smiřicích a okolí vybíráme:</u>	
▪ podnikatel koupí byt 2+1 nebo 3+1 ve Smiřicích a okolí, OV i DB ▪ manželé koupí menší rodinný dům se zahrádkou, možno i v horším stavu, finance zajištěny ▪ lékař koupí vilku, velká zahrada není podmínkou, upřednostňuji dobrý stav, rychlé jednání ▪ stavební fa. koupí pozemek k výstavbě rodinného domu, sítě na hranici pozemku podmínkou ▪ koupím rodinný dům do 25 km od HK, možno i horší stav, klidné místo a mnoho dalších poptávek v naší databázi	
	495 533 509, 776 761 391, www.lord.cz, info@lord.cz

Smiřičtí na Jestřebí

Zřícenina hradu Jestřebí, s obcí stejného jména v podhradí, se nachází v severozápadních Čechách, při hlavní silnici Mladá Boleslav – Česká Lípa. „Bohatě zdoben novými zámky i zříceninami bývalých hradů, je přede všemi kraji království Českého kraj Litoměřický. Především pak jeden z těch památníků zašlých dob zasluhuje obdiv, jak pro svou polohu, tak i pro stavební sloh, a to trosky bývalého skalního hradu Jestřebí.“ (cit. čas. Hyllos)

Někdy před rokem 1445 zapsal Jindřich Berka Housecký veškeré své právo na hradě Jestřebí Čeňkovi, synovi Jindřicha Hlaváče z rodu Ronovců. Čeňek se zapletl do válek, které vedl Vartemberk s Lužičany, pomáhal mu proti nim. Když pak Lužičané uspořádali do země odvetnou výpravu, spojil se s nimi Jan Smiřický, a dohodli se, že oblehnou „loupeživé hrady“ Jestřebí a Sloup, které zboří, aby z nich nadále nebyli ohrožováni. Jan Smiřický vida, že Jestřebí je dobrý a pevný hrad, smluvil se s Čeňkem, aby mu hrad, kterému jinak hrozilo dobytí a zbourání, prodal.

Tak nedlouho po Všech Svatých roku 1445, vida sílu nepřítele a vzav díl peněz, Čeněk Janovi hrad postoupil i s přilehlými dvory. Po doplacení peněz na jaře r. 1446 bylo Jestřebí vloženo Janovi do zemských desek, to vše za 400 kop gr. č. Smiřický ochotně zachraňoval do svých rukou, co se dalo. Po popravě Jana Smiřického r. 1453 pozůstala vdova Markéta z Michalovic a dva nezletilí synové Václav a Jindřich. Po smrti Václava, který měl pouze dceru Magdalenu, dědí bratr Jindřich ze Smiřic, kolem r. 1470, hrady Jestřebí a Housku. Jindřich zřejmě podědil po otci i válečnické sklony. Bojoval i po boku krále Jiřího z Poděbrad, který ještě jako zemský správce nechal stít jeho otce. Od r. 1474 byl ve službách německého císaře Fridricha III., který vedl vleklou válku s Burgundskem. Za věrné služby jej císař povýšil r. 1475 do stavu říšských korouhevních pánů, téhož roku povýšení potvrdil král Vladislav i pro České království a přijetí od českých stavů následovalo. Tímto se rod Smiřických konečně zařadil mezi významné panské rody. V době nepřítomnosti Jindřicha sídlila na Jestřebí jeho manželka Kateřina Mašťovská z Kolovrat, hrad byl tedy plně funkční a poskytoval odpovídající pohodlí.

Další využívání hradu zásadně ovlivnila následující událost: Roku 1478 přijely navštívit paní Kateřinu na Jestřebí její matka Anna ze Šternberka, máti pana Zmrzlého a její mladší sestra. Obě zde nějaký čas pobývaly a pak za neznámých okolností náhle zemřely. Záležitost byla šetřena i zemskými úředníky, výpovědi svědků jsou uvedeny ve starých letopisech. Po této nešťastné události se Smiřičtí rozhodli Jestřebí prodat. Kolem roku 1481 kupuje hrad Kryštof z Vartemberka za 4500 kop gr. č. Po něm přešlo Jestřebí na jeho syna Václava, význam hradu dále upadá a r. 1547 je již nazýván pustým. Lze tedy říci, že odchod Smiřických znamená brzký konec fungování Jestřebského hradu. (Dostupné podklady ochotně vyhledal a poskytl Ing. V. Janoušek.)

K troskám bývalého hradu, které se tyčí na mohutném pískovcovém bloku, vystoupáme částí bývalé hradní studně. Odměnou nám je vyhlídka do širokého okolí, na Kokořínsko, okolí Doks a majestátný Bezděz. Vstup je zdarma, parkovat lze přímo pod hradem.

Ing. Milan Plšek

Devítka v dějinách Smiřic

Už 23 let se snažím přesvědčit čtenáře Zpravodaje, že v dějinách Smiřic měla data s devítkou na konci často až velmi důležitý význam. Začal jsem v 9. století a v tomto čísle bych pokračoval údaji z přelomu 18. a 19. století. Nejdříve bych chtěl ukázat, jaký význam byl devítce přikládán v minulosti:

Řekové pokládali číslo devět za symbol stability, nezdolnosti a houževnatosti, protože si všimli, že ciferné součty čísel, které jsou násobkem devíti, jsou opět devět: $2 \times 9 = 18$, $1 + 8 = 9$, $9 \times 9 = 81$, $8 + 1 = 9$. Řekové znali devět múz, patronek umění (Kalliope, Kelio, Erato, Euterpe, Melpomene, Polymnia, Terpsichora, Thálie a Uránie). Svátky boha Apollona a Dia se v Řecku slavily v devítiletých cyklech. Pro staré germánské kmeny byla devítka číslem spojeným s bohem Odinem. Ten visel devět dní a devět nocí na dubu Ygdrasilu a poté dospěl k moudrosti a vynalezl runové písmo. Z prvních devíti čísel lze sestavit magický čtverec. Z keltské mytologie pronikla devítka i do křesťanských legend o králi Artušovi, který měl devět majordomů, a jeho zámek strážilo devět strážců s devíti psy. V numerologii je devítka spojená s planetou Mars. V poslední době se prosazuje nová zábava – v SUDOKU se 9 čísel zařazuje do devíti čtverců.

- **Rok 1779:** Císařské vojsko v počtu 6 pěších pluků je rozestavěno od Hradce Králové přes Smiřice a Jaroměř až ke Dvoru Králové. Vojáci zde všude budovali opevnění proti nepříteli.

Moravské vojsko pod vedením Alberta Saského se ubytovalo ve smiřickém zámku. U holohlavského děkana byli ubytováni dva generálové – Walis a Kinský. Pro obyvatele to byla nepříjemná skutečnost. Protože zásoby rychle ubývaly a lidé strádali nedostatkem.

- **Rok 1779:** V tomto roce zemřela významná holohlavská osobnost – děkan František Martin Uhlíř. Více je o něm psáno v článku Z historie Holohlav.

- **Rok 1799:** Dekretem krajského úřadu ze dne 29. října 1799 se Matěji Černému dostalo cti podepisovat se jako purkmistr. Městská rada byla tím povýšena na magistrát, v jehož čele byl právě jmenovaný purkmistr. Obecní starší se mohli nazývat radními.

- **Rok 1799:** Zdejší kraj zažil tažení Rusů. Památkou na tuto událost je tzv. Červený kříž, umístěný v ohybu cesty z Holohlav do Habřiny. Dříve zde byla i pěkná skupina už velkých stromů, která prý byla okolní nedobrou hospodářskou činností poškozena – některé stromy proschly natolik, že byly poraženy. Toto místo bylo někdy mylně uváděno jako popraviště.

- **Rok 1809:** Právě probíhaly „francouzské“ války. Proto byl z kostela odvezen vzácný obraz se stříbrným rámem – obraz byl vysoce ceněn a vážen. Na obraze byla namalována Panna Maria jako matka rodu.

- **Rok 1819:** V tomto roce byl postaven ve Smiřicích kamenný most – podle kronikáře J. B. Mitisky to byl most „na proud od mlýna běžícím“.

- **Rok 1829:** 12. června tohoto roku přišla na Labi velká povodeň tak rychle, že lidé museli hledat záchranu na stromech. V číbužské farní knize bychom se mohli dočíst, že pan farář při cestě ze Smiřic do Číbuze musel použít lodičku. Pozn.: Potom že až v dnešní době přicházejí na lidstvo různé pohromy!

- **Rok 1839:** Minulý údaj končí tím, že byla v okolí Smiřic velká povodeň. Velká povodeň přišla znovu i v prosinci roku 1839 – trvala až do 6. ledna 1840. V roce 1839 nechal Karel Klier zbudovat pevnou cestu z Hradce Králové do Josefova. Pokud znáte cestu od Číbuze k Vlkovu, jistě víte, že cesta je na vyvýšeném náspu. Labe se totiž před regulací ve 30. letech 20. století vylévalo z břehů až k Hubílesu i několikrát do roka. Právě zvýšená poloha silnice umožňovala průjezd i při záplavách. Proč je ta silnice tak klikatá? Silnice se velmi často musela vyhnout pozemkům, jejichž vlastníci nedovolovali jejich změnu (v současné době obdobný případ při budování dálnice na pozemcích statkářky paní Havránkové).

- **Rok 1859:** Pro tento rok nemám žádnou významnou událost, ale z tohoto roku čtenářům předkládám seznam řemeslníků a zaměstnání smiřických občanů v polovině 19. století. V té době pracovalo celkem 50 řemeslníků ve 20 řemeslech:

9 obuvníků, 8 truhlářů, 7 krejčích, 5 pekařů, 2 kupci, 2 hokynáři, 2 poklasní, 2 tesaři, 2 muzikanti, 2 pokrývači, 2 tkalci, sedlář, bednář, puškař, hajný, myslivec, sklenář, zedník, hrnčíř, kolář, hodinář, koželuh, písař, páleník, kominice (snad to není chyba – kominíkem byla žena?), harfenice, mydlář, poštovní posel, šenkýř, rybář, kramář, pohodný, sladovnický tovaryš, luční hlídač, panský vrátný, panský zahradník.

V tomto roce je 17 obyvatel označeno jako sousedé, 12 jako nájemníci a 4 jako nádeníci.

Ve stejném roce pokračovala i výstavba železniční trati z Pardubic do Liberce a ve Smiřicích od té doby jezdí vlaky.

Mitiskova kronika – XX. pokračování

Zřízení hasičského sboru ve Smiřicích

Dne 22. 6. 1882 se sešel přípravný komitét pod vedením Jana Pavla Kučery – c. k. důchodního a správce panství, kde usneseno, co nejdříve zřídit hasičský sbor. Nato 16. července 1882 konána ustavující hromada a zvoleno vedení hasičského sboru – předseda: Jan Pavel Kučera – důchodní, jednatel: Karel Volf – učitel, velitel: Vincenc Nievelt – lékárník a dále: Jan Čeněk – koželuh, Jan Letošník – učitel, Jan Mitiska – zámecký farář, Jan Valášek – náčelník u stříkačky, Jan Lefnar – co zbrojmistr, vykazoval počet členů totiž: 15 lezců na žebřík, u dvou stříkaček k pracování 36, k ochraně 8 mužů, celkem tedy 59 činných. Zařízení sboru jest následující: 1 vůz s voznicí pro vodu, 1 vozík pro navíjení šlauchu, 70 rezných obleků, 70 přileb i také tolik sekerek, 32 sváteční blůzy, 1 plachta a 6 žebříků. Veškerý inventář vede obec v celkové sumě 3100 fl. *(zlatých)*. Sbor platí za člena pojistné 5x (krejcarů) ročně, za tento malý peníz bude míti právo z pokladny v čas ourazu neb poranění člena při hájení ohně čerpat na léčení. Smiřický dobrovolný hasičský sbor přistoupil hned po svém zřízení k župě severovýchodních Čech se sídlem v Jaroměři, přičemž čítal celkem 74 členy. 15. 8. 1886 byl zvolen podvelitelem Josef Lefnar, velitelem byl Josef Červinka a předsedou Jan Čeněk. *(Roku 1896 zakládá vlastní hasičský sbor také firma Malburg.)*

Zakoupení pohřebního vozu

Později nechal místní živnostenský spolek zhotovit v Plzni u V. Brožíka za cenu 800 fl. úmrličí vůz, ten byl dne 25. února 1883 z továrny odeslán, byl velmi solidně a vkusně provedené práce, krytý a na perách, tažen koňmi. Načež v Národních novinách vytištěna k tomu pochvala od Jana Juliše – předsedy a Josefa Lefnara – jednatele živnostenského spolku. Napotom vyhotoveny stanovy a vyjednáno, že kdož si ten převzácný kočár pro zemřelého vypůjčí, tedy zaplatí 10 fl. *(Částka odpovídala asi 14denní dělnické mzdě.)*

Kovové lávky pro pěší

Kamenné mosty ve Smiřicích se nacházející, v šířce nebyly dosti prostorné, takže obecnému lidu a zejména mládeži nemožno přes most přejíti, když tudy řada povozů projíždí. Za purkmistra Antonína Sehnoutky uznáno za nutné, podél těchto kamenných ještě dva kovové mostky pro pěší zřídit a u továrníka Bondyho v Praze jak šíny, tak i jiný kovový materiál obstarati. Na začátku října 1883 pět lidí z Bondovy továrny zavítalo do Smiřic, pracovali velmi rychle, nejprve u potoku Jordán *(původně tekla pod nádražím, dnes se vlévá do mlýnského náhonu na Kršovce)*. Rovněž byl zřízen nový dlážděný chodník až k druhému mostu, aby pěší lid blátem se brodit nemusel *(cesta od nádraží k mlýnskému náhonu)*.

Město kupuje hostinec

Roku 1800 byl prvním majitelem hostince „U zeleného stromu“ Matěj Černý. Později chtěl Klein hostinec zničit a pokoje zde nadělati, když však Andrejsek zhotovil plán a měl by 800 fl. připlatiti, tedy izraelita Simon Klein – mlynář ten hostinec roku 1883 městu prodal za 16000 fl. *(zlatých)* *(dnes restaurace Dvorana)*.

upravil Ing. Milan Plšek

Z historie Holohlav

V minulém pokračování Z historie Holohlav jsme se mohli dovědět, že v roce 1495 majitelé Otmarové z Holohlav prodali svou tvrz se vsí Haškovi Střížkovi z Lužan. Od té doby se staly Holohlavy součástí Smiřic. O 3 roky později pak Smiřice i Holohlavy koupil opočenský pán Mikuláš ml. Trčka z Lípy.

Holohlavy však v tomto novém svazku nijak neutrpěly na svém významu. V polovině 16. století za Trčků zde vzniká první škola v celém okolí, do které docházely i děti ze Smiřic – docházka do školy byla dobrovolná a pro docházku dětí byl potřebný i souhlas vrchnosti. Škola byla postavena z kamene, měla dvě světnice, komory a tři obilnice. V téže době vzniká v Holohlavech i špitál pro nemocné a chudé lidi.

Velký význam Holohlav v té době spočíval i v tom, že zde byl kostel a fara. A ne fara ledajaká – holohlavskému děkanství podléhaly i farnosti v okolí a holohlavský děkan měl za povinnost dohled na farárech, v kostelech a školách (Jasenná, Černilov, Číbuz).

Novou majitelkou opočenského panství se z rodiny Trčků stává poddanými nenáviděná „tlustá Manda“ Magdalena z Lobkovic. Lid sužovala robotními povinnostmi a velikými dárkami. Navíc sílil i útlak náboženský – kdo nechtěl přejít na katolickou víru, měl se vystěhovat ze země. Roku 1628 vypuklo povstání, při kterém bylo zabito mnoho sedláků. V roce 1680 vzniká další povstání, po jehož potlačení bylo různě postiženo 26 holohlavských selských rodů. Pro výstrahu byl Matěj Viznar pověšen na stromě uprostřed obce.

Smiřické panství získává za zásluhy v roce 1636 hrabě Matyáš Gallas. Pro poddané se v podstatě nic nezměnilo, i když v roce 1659 byly Smiřice prohlášeny městem. Ve vrchnostenském špitálu v Holohlavech žijí v té době tři slepci s manželkami, dva chromí a 4 staré ženy.

Ke konci 17. století se dostávají Holohlavy i se Smiřicemi do majetku Šternberků. Marie Terezie ze Šternberka byla příkladem až fanaticky nábožensky založené feudální paní. Nebyla sice krutá vůči poddaným, ale neodpouštěla jim žádné dávky, neudělovala milosti a privilegia. Veškerou svoji snahu upřela na službu církvi. V těchto jejích snahách ji podporoval první manžel Jan Leopold hrabě z Paarů (od 1715 do 1747) a také druhý manžel Daniel z Gastheimu (1747–1761).

Po smrti Marie Terezie v roce 1761 se stal majitelem panství její syn Jan Václav z Paarů, později povýšený do stavu říšských knížat. Dlouho však své panství nepodržel. V roce 1780 ho prodal císařské komoře. Ta už měla ve zdejším kraji dalekosáhlé plány. Císař Josef II. se rozhodl vybudovat na místě bývalé obce Ples vojenskou pevnost – na jeho počest později přejmenovanou na Josefov. Obyvatelům města Smiřic, Holohlav a dalšího okolí z toho vyplynuly nové povinnosti – v roce 1774 bylo týdně posíláno 16 osob s lopatami a motykami na práce při budování pevnosti. Nutno uznat, že budování pevnosti přinášelo nemalý prospěch hospodářský, který se projevil růstem Smiřic i Holohlav.

Za Marie Terezie ze Šternberka byl tlak roboty na poddané už naprosto nesnesitelný. Několik sedláků ze Smiřic a jejich okolí se dokonce v roce 1717 vypravilo do Vídně se stížností, ale neuspělo. Trápení lidí se projevilo i v jejich duchovní sféře odporem proti katolictví. Smiřické a opočenské panství náleželo k nejzatvrzelejším oblastem východních Čech. Přicházejí sem zahraniční emisaři se zakázanými knížkami. V rodinách byla běžná Bible nebo aspoň „zákoník“, mívali v Žitavě tištěné zpěvníky, modlitby a kázání. Říkalo se, že český sedlák této doby je v celé Evropě nejvzdělanější. Sedláci znali velmi dobře písmo svaté, dokázali ocitovat text, ke kterému ani kněží nebyli schopni podat náležitý výklad.

Nejen vrchnost, ale např. i holohlavský děkan Klusák zachází se svými ovečkami tyransky a vyžaduje velké štoly. Mnozí poddaní proto utíkají z panství do ciziny. Zvláště začátkem 30. let se zvyšuje počet zběhlých. Nespokojenost poddaných proto v roce 1732 směřuje k přípravě další rebelie. Jak se připojili smiřičtí a holohlavští, není v tomto případě známo.

Do tohoto období holohlavské historie spadá působení děkana Františka Martina Uhlíře. Narodil se 9. listopadu 1717 v Hradci Králové. Vystudoval gymnázium v Hradci Králové a Kladsku, kde se naučil dobře německy. Poté vstoupil na filozofickou fakultu v Praze. Absolvoval bohoslovecká studia na pražské univerzitě. Nižšího svěcení se mu dostalo r. 1740 v Hradci Králové, o rok později byl vysvěcen na kněze. Poté krátce působil jako kancelista v hradecké biskupské konzistoři a 18. prosince 1741 se stal farářem v Bezdědicích na Karlštejnsku. Do roku 1753 také zastával funkci berounského vikáře. Téhož roku byl jmenován přísedícím a místokancléřem při pražské konzistoři.

Když 5. 9. 1763 zemřel v Holohlavech děkan František Antonín Helffer (byl pohřben v kostele před hlavním oltářem), tehdejší majitel smiřického panství Jan Václav kníže Paar si za jeho nástupce vybral právě F. M. Uhlíře. Ten se po 22 letech vrací do své diecéze a do svého úřadu v Holohlavech nastoupil 16. září 1763. Holohlavské děkanství bylo sice bohaté, ale Uhlíř je shledal ve smutném stavu, neboť jeho předchůdce zanechal dluh 8.700 zl.

Roku 1765 byl Uhlíř jmenován ředitelem hradecké biskupské kanceláře. Tento obtížný úřad přijal nerad, protože chtěl zbývajících dní svého života strávit v klidu v Holohlavech.

1. listopadu 1766 jej biskup jmenoval dokonce generálním vikářem. Děkan však dobře věděl, že v kapitule vznikne odpor proti jeho jmenování. Co Uhlíř předvídal, to se vyplnilo. V důsledku intrik se po dvou letech a 4 měsících svého úřadu vzdal a biskup jeho rezignaci přijal.

Uhlíř poté opět přesídlil do Holohlav na své děkanství. V dosavadní děkanské budově ale Uhlíř bydlet nechtěl, protože byla tak vlhká a nezdravá, že dle jeho mínění „... jeho oba předchůdci na vodnatelnost zemřeli...“ Vlhkost a hniloba pronikla do budovy hlavně v roce 1758, kdy na hřbitově bylo pochováno kolem 500 mrtvol. Špatný vliv vlhkosti byl ještě znásoben v deštivých letech 1760 a 1761. Děkan proto upravil vlastním nákladem pro sebe a pro kaplany příbytek nový. Dlouho si však pobytu v novém obydlí neužil. V noci narození Páně 1769 neopatrností smiřického hrnčíře, který stavěl kamna v knihovně, vznikl požár a celá budova lehla popelem. Děkan se musel vrátit zpět do staré budovy.

Majitel panství kníže Paar ale poskytl Uhlířovi prostředky pro stavbu nového děkanství. Základy k nové budově byly položeny 22. dubna 1769 a stavba byla dokončena už po půl roce práce. Zde je možno uvést, že děkan se vsadil s majitelem panství Paarem, že budova bude postavena do konce roku – a sázku opravdu vyhrál. Naskytá se otázka – povedlo by se dnes a s dnešní technikou postavit tak velkou budovu za necelý rok?! Uhlíř sám na stavbu děkanství věnoval 1.600 zl. Ještě téhož roku dal Uhlíř vlastním nákladem 1.200 zl. zřídit při děkanství velkou zahradu pro sebe a pro své nástupce. V roce 1776 začal děkan psát své paměti a jejich psaní dokončil v listopadu 1778.

Děkan Uhlíř zemřel 31. ledna 1779. Pohřben byl v holohlavském kostele v presbytáři na evangelijní straně ve zvláštní hrobce, na niž byl položen kámen s nápisem: „Hic jacet Uhlirz, pastor, peccator, orate pro eo. Obi: an: 1779. Die 31 ianviar aetat: 64. paroch An 15.“ Tento náhrobní kámen je zachován, ale kryje ho dlažba.

Děkan F. M. Uhlíř byl mužem vzdělaným, dovedným, chytrým a energickým. V jeho názorech se obrazil vliv idejí a snah josefinismu, které ho však úplně neovládly, což je přirozené. Podobizna děkana Uhlíře, která ho znázorňuje jako důstojného kněze, výrazné tváře s odznaky opatské důstojnosti – berlou a infulí je snad umístěn v provizorní Pamětní síni Smiřic.

Ještě je možno doplnit, že Uhlíř ve své poslední vůli odkázal 4.000 zl. na mše svaté a chudým.

Velkou zátěží pro obce a obyvatele tohoto regionu byly války, které vedla Marie Terezie s dravým Fridrichem II. Každé válečné střetnutí bylo totiž spojeno s odváděním kontribucí, dobytka, koní, poskytování přístřeší a jídla vojsku. Uhlíř ve svých pamětech píše, že na počátku jara 1745 (druhá slezská válka) se shromažďovala u Hradce Králové rakouská a saská armáda (na 80 000 mužů) a pod vedením Karla Lotrinského, manžela Marie Terezie, byla vedena přes Smiřice a Jaroměř do Slezska. Téhož roku vydrancovali Smiřice a Holohlavy Prusové, kteří poté odtáhli do Neděliště.

Sotva se lidé vzpomatovali z jedné obětí a ztrát, přišla na ně další pohroma – sedmiletá válka (1756–1763). Mezi Smiřicemi a Černilovem se 18. 9. 1756 rozložilo císařské vojsko pod vedením Piccolominiho. Očekávalo zde dva regimenty jízdy a jeden regiment pěšáků. 21. 9. došlo k prvnímu střetnutí s Prusy, ale císařští ustoupili. Prusové pak zůstali u Smiřic a teprve 21. 10. se odebrali k Jaroměři. Císařské vojsko se pak rozložilo na jejich místě u Smiřic, Holohlav a na vršku u kostelíka na Chloumku. Sám Piccolomini si udělal svůj hlavní stan v holohlavské děkanské budově. V roce 1757 museli smiřičtí poddaní zásobit vojsko ovsem za 170 kop, moukou za 50 kop, 42 mandelí slámy, 132 porcemi chleba aj. Na smiřickém bojišti bylo toho roku pochováno 24 padlých vojáků. Za kopání hrobů vydala obec 4 kopy, 327 liber svíček „do špitálu u varty vojenské“, 61 liber masa a 1 1/2 čtvrtce krup pro čtyřicet Chorvatů, „kteří nás od pruského šráfování obhajovali...“

Mučivých útrap se dočkali naši předkové v roce 1762. Další pohroma nastala, když do Holohlav v roce 1762 přitáhl generál Neyvidcezeny s kozáky. Vysílal odtud rozkazy „na nemožné věci, drancování a vydobejvání“. Vojáci byli ubytováni v ležení a nebo k malé radosti obyvatel po domech. Děkan Uhlíř píše, že „častým stykem s nimi byly ženy znemravňovány“. Napomínání Uhlířovo bývalo marné. Ve svých pamětech si velmi často stěžuje na mravní zpustlost svých farníků.

Je tu rok 1778 a dochází k dalšímu válečnému střetnutí – válčilo se o dědictví bavorské – ke střetům docházelo právě ve zdejší regionu. Děkan Uhlíř přišel hned v jeho počátku o 3 koně, které musel dodat pro vojenské vozy. Ve své sýpce pak musel ubytovat 280 vojáků a na faře generály Wallise a Kinského. Bylo letní vedro a v rakouském i pruském vojsku se rozšířila červenka. Ta se přenesla i na obyvatele ve vesnicích. Lidé na nemoc umírali a děkan Uhlíř pochoval na 200 lidí ze své farnosti, kteří zemřeli právě na červenku. On sám tuto nemoc šťastně přestál. V průběhu této války došlo ke zpusťování polí a vesnic. Válečné střety znamenaly samozřejmě obrovskou zátěž pro hospodářství. Následovala další vlna hladu a bídy. V roce 1771 a 1772 navíc nastala velká neúroda a drahota. Smiřičtí poddaní proto prosili hraběte Paara, aby směli povinnou dávku obilí odvádět jen v penězích. Hrabě Paar sedlákům vyšel vstříc, zrušil dokonce některé dluhy a poddaným zapůjčil obilí ze svých sýpek. I děkan Uhlíř se snažil vypomoci sedlákům a vozkům z hor, kde hladem zemřel toho roku každý šestý člověk, a prodával jim obilí pod cenou. Na udání, že děkan skrývá 1000 měřic různého obilí ve své sýpce v Holohlavech, aby je mohl později výhodně zpeněžit, až nastane ještě větší drahota, do Holohlav přijel kapitán hradeckého pluku a s vojáky prohledal celé děkanství. Odešli s velkou hanbou a opovržením děkana, neboť se jim nepodařilo obilí nalézt.

Podzimní deště a stálé změny počasí v létě roku 1772 úplně zničily úrodu. Hlad měl za následek šíření moru, na který v Uhlířově farnosti zemřelo 274 většinou starých a chudých lidí. Uhlíř píše: „Když blížily se pak žně, obilí, ač nebylo ještě úplně zralé, lid z velkého hladu žal, zvláště pšenici a plnou hrstí do úst dával...“ Hlad a epidemie vyháněly na panská pole zoufalé ubožáky nakrást pro rodinu obilné klasy, aby z rozdrčených zrn, smíšených s hlínou nebo stromovou kůrou, napekli bochánky chleba. V pamětech vylíčil, jak po královské silnici přicházeli do Holohlav lidé

z Krkonoš: „... na vlastní oči viděl jsem, jak lidi tou měrou byli zmořeni hladem, že na veřejné cestě pozbývali sil a k zemi mrtví klesali...”

Přestálé válečné útrapy, hlad, nemoci a těžká poddanská břemena podle Uhlíře nebyly nikde tak zlé, jako právě zde na smiřickém panství. Tyto skutečnosti nutily vídeňský dvůr a panovníka, aby o reformy a nezbytné úlevy z poddanských povinností svedli zápas s konzervativní feudální šlechtou a částí církevní hierarchie. Jednání nezůstalo utajeno a mezi lidem se šířily pověsti o vydaných patentech, jimiž mělo být poddaným uleveno v nesnesitelných břemenech, především v robotách. Plné dva roky žil poddaný lid v oprávněné domněnce, že překážkou plnění císařských patentů je jak světská, tak církevní vrchnost. Ve víře v císařovy sliby, v jeho přízeň a k jeho podpoře začali poddaní vypovídat robotní povinnosti. Mocná vlna pasivní rezistence zachvátila především kraje nejhůře postižené – pohraničí. První oblastí bylo Teplicko. Odpor poddaných byl tady v lednu sice vojensky potlačen, ale tím se spor s vrchností neskončil.

Na 200 sedláků z Teplicka se vypravilo do Hradce Králové, aby na krajském hejtmanství vymohlo propuštění zatčených vůdců odboje. Zástup rebelů byl vpuštěn do pevnosti, byl přijat hejtmanem Rašínem a vracel se bez výsledku v pokoji k domovu. Vítězná cesta teplických sedláků, kteří procházeli vesnicemi smiřického panství, znamenala výzvu k odporu proti robotám a vzpouře proti vrchnosti, k níž pak Smiřicko dalo jako první signál.

Vypovídání robot se šířilo živelně po celém kraji. Na smiřickém velkostatku zůstal dobytek bez obsluhy, a když purkrabí zjednal za mzdu několik osadníků z Plesu, aby v noci nasekali pro hladový dobytek píci, vypravili se za nimi sedláci, aby je za to potrestali – ubili je k smrti. Bylo třeba sjednat pořádek.

Na radu holohlavského děkana Uhlíře požádal direktor panství posádkového velitele v Hradci Králové o pomoc. Ten posílil smiřickou setninu a nařídil jejímu lajtnantovi, aby přepadl odbojný Vlkov a zatkł 5 buřičů. Zmocnil se tří rebelů, ale uprostřed vsi narazil na hlídku vesničanů, která začala zvonit na poplach. Po okolních vesnicích se rozjeli jezdcí na koních sehnat pomoc. Lajtnant rychle opustil vesnici, ale cestou do Smiřic byl zastaven zástupem 700 vzbouřenců. Ti donutili lajtnanta, aby jim zajatce vydal.

Na nádvoří smiřického zámku se začaly shromažďovat zástupy odbojného lidu, ozbrojeného holemi a podávkami, aby na direktoriu panství vynutily vydání domnělého císařského patentu. Sedláci žádali velitele vojenské posádky o vydání direktora Rozšlapila. Direktor, obklopený setninou vojska, s pláčem a v slzách, omlouval srážku vojska s vlkovskými. Sedláci žádali jeho vydání. Vrhli se mezi vojáky a snažili se zmocnit direktora, ale tomu se podařilo uprchnout. Ve vzniklé vřavě se někteří vzbouřenci zranili o bodáky, jeden z nich byl zraněn za uchem výstřelem z pušky.

Holohlavský děkan o tom píše: „... čtenář nahlédne a uváží, co si o sobě domýšleli hloupí sedláci, jako by všechny výstřednosti beztréstně si dovoliti směli...”

Po srážce vojska s povstalcí naložili sedláci raněné na vozy a vezli je do Hradce Králové, aby ukázali hejtmanovi, jak se na smiřickém panství jednalo s poddanými, ale do pevnosti vpuštění nebyli. Smiřický incident byl posledním signálem k všeobecné vzpouře proti vrchnostem nejen na Hradecku, ale i po celé zemi. K likvidaci vzpoury vyslalo zemské gubernium do Smiřic, kde vzpoura začala, čtyři setniny pěšáků posílené setninou dragounů a husarů se čtyřmi děly. Nešlo tu jen o potlačení povstání, ale i o ochranu majetku císařské komory, která se stala před 4 lety držitelkou smiřického panství.

Do Smiřic byli vysláni dva královští komisaři, aby pacifikovali povstalecký kraj, dali pochyťat vůdce vzpoury a odevzdali je soudům. Děkan Uhlíř s uspokojením pozoroval z oken zámku, kde se dočasně ukrýval, jak zmizela kuráž sedláků, když pět husarů před sebou hnalo padesát rychtářů

a konšelů z panství jako ovce na nádvoří, a jak „všechn lid selský chvěl se úzkostí před tím, co jej právem stihnouti mělo...”

Z Holohlav byli do Prahy odvezeni dva sedláci – František Špringer a Matěj Víznar – původci venkovského incidentu, a pro výstrahu pověšeni. Nicméně tento tragický zápas měl přece jen nějaký význam. Dal zásadní podnět ke zrušení nevolnictví i k dalším závažným josefinským reformám. V roce 1775 byl vydán robotní patent pro Čechy a Moravu, který bere v úvahu kvalitu a množství vlastněné půdy. Venkované byli podle něho rozděleni do 11 tříd. Podruzi robovali 13 dní v roce a neplatili berně, chalupníci platili 57 kr. berně a robovali 26 dní v roce. Nejmajetnější sedláci robovali 3 dny v týdnu s 4 kusy tažného dobytka a platili 42 zl. 45 kr. ročně. Robotní patent stanovil i pracovní dobu v létě a v zimě a výrazně omezil i jiné roboty (např. senoseče, žně...). Podle soupisu z roku 1777 v Holohlavech robovalo 9 sedláků, 23 chalupníků a 9 baráčníků.

Novější dějiny Holohlav jsou příkladem rychlého vývoje vesnice. Zejména druhá polovina 19. století znamenala růst vesnice a počtu jejích obyvatel. Jestliže v roce 1713 bylo v Holohlavech 34 stavení, v roce 1813 už to bylo 54 stavení (361 duší) a v roce 1890 dosáhla vesnice úctyhodných 92 popisných čísel.

V revolučním roce 1848 byla ve Smiřicích založena Národní garda. 10. 5. 1848 zde byla zřízena jedna setnina, do níž „dobrovolně a s nadšením všichni muži do 50 let vstoupili“. Setnina měla 60 mužů vlastnicích svůj stejnokroj a 26člennou hudbu. Dne 13. 5. 1848 se ve smiřickém zámku konala za velké účasti lidí z celého okolí první volba poslance do obnoveného zemského sněmu. Roku 1850 došlo k uskutečnění správních reforem v Rakousku. Smiřice a Holohlav se dostaly pod pravomoc politického okresu Dvůr Králové nad Labem a soudního okresu Jaroměř.

Miroslav Volák

INZERCE

Občanům po těžkém úrazu může pomoci projekt Amadeo

Stává se to. Nečekaný pracovní úraz či dopravní nehoda omezí zdravotní stav našich blízkých. Automobil či motocykl viníka způsobí vážnou újmu na zdraví a dotýčný nemusí být ani řidič, ale třeba jen chodec, aby se ocitl v nezáviděníhodné situaci.

Jak jednat v takové situaci, sděluje autor Projektu pomoci po těžkém úrazu ing. Jan Malík. Náhradu lze požadovat dva až čtyři roky zpětně po úrazu, tedy až od roku 2006. Většina poškozených neví, že má zpravidla nárok na větší odškodné, než pojišťovna přiznala a že je lze čerpat dodatečně. Mylně se také většina lidí domnívá, že bez předchozího úrazového pojištění nemůže žádat nic. Tak tomu právě není.

Projekt pomoci nabízí bezplatné telefonické konzultace občanům s trvalými následky po těžkém pracovním úrazu, po nezaviněné autohavárii, u těžkých úrazů žáků a studentů ve škole, stejně tak při škodě způsobené pochybením lékaře. Konzultace jsou určeny také pomoci pozůstalým poškozených.

Bezplatné telefonické konzultace zahrnují poradenství v řešení situace po úrazu, objektivní zhodnocení již vyplaceného odškodného, posouzení lékařských posudků a bodového ohodnocení, nezávislou lékařskou konzultaci se znalcem z oboru a v případě nutnosti zprostředkované zastoupení poškozeného ve sporu s pojišťovnou. Finanční krytí případných právních služeb projektu se většinou sjednává s postiženým až po vyplacení odškodného pojišťovnou.

Telefonickou konzultaci mohou občané sjednat na telefonu: 723 203 036 s Ing. Janem Malíkem, vedoucím projektu, nebo prostřednictvím e-mailu: nahradaskody@email.cz.

Co možná nevíte...

- Na vyplacení náhrady nemá vliv, zda poškozený měl v době úrazu sjednanu úrazovou nebo životní pojistku.
- Spolujezdci viníka nehody (včetně rodinných příslušníků) mají plný nárok na náhradu škody na zdraví, ale viníka se jejich nárok po finanční stránce nikterak nedotkne.
- Nárok na odškodnění má i chodec, který sám způsobí dopravní nehodu, když vstoupí do vozovky, bude mu však zohledněna případná spoluvina, nicméně má nárok na částečné plnění.

Zdroj: www.nahradaskody.net

POMOC PRO LIDÍ V TÍSNI – dluhové poradenství

Více než 65procentní nárůst zájemců o poskytnutí poradenské služby oproti stejnému období loňského roku (který byl rovněž rekordní) hlásí **Poradna pro lidi v tísní v Hradci Králové**. Poradna pro lidi v tísní je součástí Oblastní charity v Hradci Králové a je již od roku 2002 **místem bezplatné, nezávislé a důvěrné pomoci lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, stali se obětí trestného činu, nebo jsou v dlouhodobé krizové situaci**.

Nejpočetnější skupinou s více než 60 % zájemců o služby jsou v současné době lidé, kteří se ocitli v **platební neschopnosti** (insolvenci). Přichází do poradny s žádostí o pomoc ve finanční oblasti v době, kdy už vzniklé dluhy významným způsobem ovlivňují nejen jejich životy, ale i partnerské a rodinné vztahy. Právě jim pomohou odborní poradci orientovat se v nastalé situaci a zjistit příčiny vzniku předlužení, navrhnou možná řešení, poskytnou návod, jak vyjednávat s věřiteli, soudy, exekutory. Jednou z alternativ řešení je i pomoc s přípravou a podáním insolvenčního návrhu (tzv. osobním bankrotem). V loňském roce to bylo ve 20 případech (mimořádně všechny byly soudem schváleny), v letošním roce již 13krát.

Poskytované poradenství pružně reaguje i na nově vznikající aktivity podvodných společností, informuje o nekalých praktikách a varuje před „upsáním se“ nevýhodným kontraktům a smlouvám.

Služby Poradny pro lidi v tísní mohou využít osoby z **Královéhradeckého kraje starší 18 let**.

Poradna pro lidi v tísní sídlí v Hradci Králové, nedaleko Muzea východních Čech HK v Kotěrově ulici č. 847. **Veškeré informace o Poradně pro lidi v tísní, kontaktní osoby a podmínky pro objednání najdete na stránkách www.charitahk.cz.**

STUDENTSKÝ PROJEKT POMÁHÁ SENIORŮM NA FACEBOOK

Projekt přibližující moderní komunikační technologii seniorům připravili studenti VŠE v Praze. Výukový modul www.jaknafacebook.eu umožňuje překonat seniorům nedůvěru a obavy z nové technologie.

„Senioři patří k věkové skupině, která Facebook příliš nevyužívá, ačkoliv s internetem často a rádi pracují. Facebook přitom nabízí užitečné komunikační funkce, které právě senioři mohou s úspěchem použít. Zdálo se nám zbytečné, aby mezi Facebookem a seniory stála bariéra předsudků a obav, proto jsme se rozhodli seniorům připravit uživatelsky přívětivé a bezpečné nácvikové prostředí,“ vysvětlil Antonín Hráský, člen studentského projektového týmu.

Studenti svůj nápad úspěšně realizovali a seniorům jej představili prostřednictvím komunitního webu www.sedesatka.cz, určeného právě seniorům, který měsíčně navštíví desetitisíce dříve narozených.

„Dostupnost nových internetových komunikačních technologií seniorské populaci je často omezena zvýšenými nároky na uživatelskou zdatnost. Typickým uživatelem Facebooku je člověk, pro kterého je internet médiem stejně samozřejmým, jako třeba televize. Senioři však na internetové informační dálnici potřebují zpočátku navigovat, zkoušet si jízdu na trenažéru, učit se dopravním pravidlům,“ uvedl Jan Vojvodík, šéfredaktor www.sedesatka.cz.

Projekt www.jaknafacebook.eu je jednou z možností, jak předcházet budoucímu sociálnímu vyloučení seniorů. Bezbariérový přístup k internetu a komunikačním sítím totiž otevírá okno do světa i lidem, kterým věk a zdravotní problémy neumožňují každodenní sociální kontakt.

Kontakt: Bc. Antonín Hráský, VŠE Praha, tel. 721 564 564, e-mail: hrasky@centrum.cz

Ostatní členové týmu www.jaknafacebook.eu: Bc. Danda Jan, Bc. Gleich Viktor, Bc. Janíčková Kristýna, Bc. Krejčí Václav, Bc. Malinová Kateřina, Bc. Peřinka Petr, Bc. Tomko Marián, Bc. Vávra Ondřej

Zdravice smiřickým loutkám

Je to už dost dávno. Nevím už přesně, jak jsem se tehdy ocitl s dědou na páteční večerní zkoušce v divadle, kam jsem jako dětský divák už nějakých pár let tehdy patrně jezdil, ale vím zcela přesně, co se zkoušelo: Žáčkův *Kašpárek v pekle*. Jak jsem se tam tak potuloval zákulisím, připlerl jsem se dolů k mikrofonům. Zrovna se jela scéna v pekle – a Marie Pourová, která hrála jednoho z pekelníků, si mě posadila vedle sebe a říkala: „Zpívej s náma!“ A tak jsem zpíval s nimi: *My jsme čerti, švarní hoši, uhněte nám z cesty / Jen se těšte, grobiáni, na pekelné tresty / To je žár! To je var! / Hip hip hurá! Peklu zdar!* Ten text dodneška umím – a zpíval jsem ho s nimi nejenom na zkoušce, ale i v neděli na představení. Nedávalo to asi moc smysl: tři čerti zpívali čtyřmi hlasy. Nezpíval jsem nikdy moc dobře, ale docela určitě jsem to tehdy zpíval rád a se záplem. A rád a se záplem jsem potom jako mluvič pěkných pár let vydržel.

Mluvil jsem toho dost, role malé i bezmála titulní – vzpomínám rád třeba na Jeníčka v Perníkové chaloupce – ona Žáčková pohádka však sehrála v mé smiřické kariéře roli takřka osudovou: o pár let později jsem v kostýmu a řádně nalíčen vystoupil coby živý Kašpárek v jejím prologu a nějaký rok potom takhle uváděl i jiná představení. Z kostýmu Kašpárka jsem časem vyrostl a pomalu opustil i celé smiřické divadlo, občas jsem se ale rád vracel a vracím – a letos v dubnu jsem si dokonce po letech zahrál jednu ze svých někdejších rolí, krejčíka v Čertově mlýně. Hrál jsem jako tehdy na začátku a jako ve Smiřicích vždycky: rád a se záplem.

Když jsme dohráli a seděli v předsálí, dozvěděli jsme se o odchodu pana Lochmana. Nedávno zemřela i Marie Pourová. Dobře vím, za co všechno jim, ale i všem smiřickým loutkářům vděčím: nebýt toho, že divadlo tak krásně dělali a dělají, že ho můj praděda Petr tehdy založil a že mě do něj děda Jirka přivedl, docela určitě bych svou cestu k divadlu nenašel ani já – a cesta to byla dost určitě zásadní, divadlo a psaní o něm začíná být mou profesí. A mou velkou láskou v rámci té profese je porotování na festivalech amatérského divadla – tam vevnitř jsem totiž pořád dílem smiřický ochotník. O mě ale vlastně vůbec nejde: hlavní jsou malí i větší diváci. Přeji smiřickým loutkářům, aby jich měli dost a dost, a smiřickým loutkám přeji ty oddané loutkáře. A já zas někdy přijedu: je mi v tom divadle hezky.

Michal Zahálka

Perličky ze školních lavic

Domácí úkol nemám napsaný, protože mi včera při fotbale někdo šlápl na nohu.

Domácí úkol nemám, protože jsem přišel pozdě do školy.

Druhy baterií jsou: olověné a alkoholické.

Dříve lidé dýchali kyslík, teď jenom vzduch.

Dříve se mi v naší třídě nelíbilo, teď se mi tam líbí jedna holka.

Dříve se na našem území vyskytovaly starobylé kmeny. Dnes se pěstují většinou jen zákrsky.

Dříve se právalo v rybníku, aby se nemusela vylévat špína.

Dříve si lidé představovali, že naše planeta je plochým kolem v podobě hrušky.

Dub patří mezi listnaté stromy, protože vrhá stín.

Duha je pro lidi znamením, že je už po dešti.

Důkazem toho, že mořská voda je slaná, že je v ní hodně slanečků.

Duševně pracovat znamená představovat si v duchu práci.

23. ročník hudebního festivalu

SMIŘICKÝ HRNEC

18. června 2011

na fotbalovém stadionu SK Smiřice

od 14 hodin: zábavný hudební pořad pro děti:

Ale –Jo! - Cesta kolem světa

od 15 hodin:

Pavlína Jíšová a přátelé
Pouta * Nový Paka * Žamboši
Žalman a spol. * ČANKIŠOU
Strahov Rock Revival

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK:
Kulturní středisko
DVORANA, s.r.o. Smiřice
tel. 495 422 090, 602 316 525
e-mail: meks@smirice.cz

Mluveným slovem provází **VÁCLAV SOUČEK**,
zvukový a technický servis **MIROSLAV HRON**.

Pro děti připraven **DĚTSKÝ KOUTEK**
pod vedením DDM Smiřice.

Celodenní **VÝBORNÉ OBČERSTVENÍ**
v místě konání festivalu.

italinox

AGRO CS, a.s. * BDK GLASS, s.r.o. Smiřice - dekorativní sklo * Pavel Brož - Řeznictví U Brožů Smiřice
Věra Černá - Tabák Smiřice * Jiří Drbal - autodoprava * ESO, s.r.o. * Jana Paděrová - Vinotéka U číše
PERFECT CZ, s.r.o. * Pila PODHORA Holohlavy * ADS PAVLÍK, s.r.o. * PRO Consulting, s.r.o.
Truhlářství J. Kmínek Smiřice * Věra Tölgová * STAVO & SACHS Kukleny, s.r.o. * TRÁSÁK, s.r.o.
STEBAU Jaroměř, s.r.o. * Laburda Jiří - elektro servis * Marius Pedersen a.s. * Kutík STK, s.r.o.

www.smirickyhrnec.web365.cz

Zajímavé a velmi pěkné fotografické záběry nám tentokrát do Zpravodaje připravil Přemek Andrys. Pořídil je z věže holohlavského kostela.

Zpravodaj Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Město Smiřice, Palackého 105, 503 03 Smiřice, tel. 495 809 010, 777 332 891, fax. 495 809 018

Evidenční číslo: MK ČR E 16060

Redakční rada: Miroslav Volák, Martina Hejzlarová, Jan Novotný, Irena Hušáková, Leona Rousková

Příspěvky zasílejte na adresu: Městská knihovna ve Smiřicích, Zámek 1, e-mail: knihovna@smirice.cz

Tiskne: Tiskárna MPRESS – Pražská 197, 503 33 HRADEC KRÁLOVÉ

Vychází 2x ročně (v červnu a v prosinci). Cena 1 výtisku 20,- Kč. Náklad tohoto čísla 450 ks.

Ve Smiřicích a Holohlavěch předplatitelům donáška až do domu.

Prodej - Tabák (bývalý U Jodítků) a sekretariát MěÚ Smiřice.

Uzavěrka příspěvků pro číslo Zpravodaje 2/11 bude 21. 11. 2011.

Redakční rada se neztotožňuje s obsahem uveřejněných článků.